CELJSKI tednik

CELJE, PETEK, 16. MARCA 1956
LETO VII. — ŠT. 11 — CENA 15 DIN

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Maslo — Tiska Celjska tiskarna — Uredništvo in uprava: Celje, Titov trg 5 — Poštni predal 125 — Telefon: uredništvo 24-23, uprava 25-23 — Tek. rač. 620-305-T-1-266 pri Mestni hranilnici v Celju — Letna naročnina 500, polletna 250, četrtletna 125 din — Izhaja vsak petek — Poštnina plačana v gotovini — Rokopisov ne vračamo.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI CELJSKEGA OKRAJA

Proslava 50-letnice odrskega delovanja upravnika Fedorja Gradišnika v Mestnem gledališču

V torek zvečer je celjsko Mestno gledališče proslavilo 50-letnico odrskega delovanja upravnika Fedorja Gradišnika z znano amerikansko dramo Hermana Wouka »Zadeva Caine«. Jubilant je v drami nastopil v osrednji odrski postavi admirala Heada in vlogo dostojanstveno rešil. Zbrano občinstvo ga je ob prihodu na oder v prvem prizoru pozdravilo s ploskanjem na odprti sceni, po predstavi pa so se na odru zvrstili častni gostje s čestitkami in darili. Jubilantovo delo je orisal predsednik upravnega odbora odvetnik tov. Medved, za njim je čestital dramaturg SNG tov. Lojze Filipič, nato zastopnik gledališkege kolektiva tovariš Jeršin in zastopniki gledališč iz Maribora (Pec Šegula), Kranja (Miloš Mikeln), iz Kopra in drugi. Nato so bile prebrane številne čestitke iz vse Slovenije in Jugoslavije, tako od cele vrste gledališč iz bratskih republik, od SPK okraja Celje, raznih šol, osebnih prijateljev, sošolcev, znancev in častilcev gledališča. Posebno lep pozdrav je poslal jubilantu pisatelj Vladimir Levstik.

Iz neznanih in nerazumljivih vzrokov pa so bile prezrte čestitke predstavnikov okrajnih in mestnih političnih ter oblastnih forumov in osebnosti.

Predstave so se udeležili številni gostje iz Ljubljane, med njimi rektor Akademije za igralsko umetnost doktor France Koblar, Mira Danilova, Ciril Debevec, Jaro Dolar iz Maribora in vrsta drugih.

Po predstavi je v gledališkem foyerju v družabnem razpoloženju jubilant sprejemal čestitke. Prvi so ga počastili sekretar Okrajnega komiteja ZKS v Celju tovariš Franc Simonič, predsednik okraja Celje tovariš Riko Jerman, sekretar Občinskega komiteja ZKS v Celju tovariš Cveto Pelko in predsednik Občinskega ljudskega odbora v Celju tovariš Andrej Svetek. Vsi ti so poslali na dan proslave jubilantu tudi pismene čestitke.

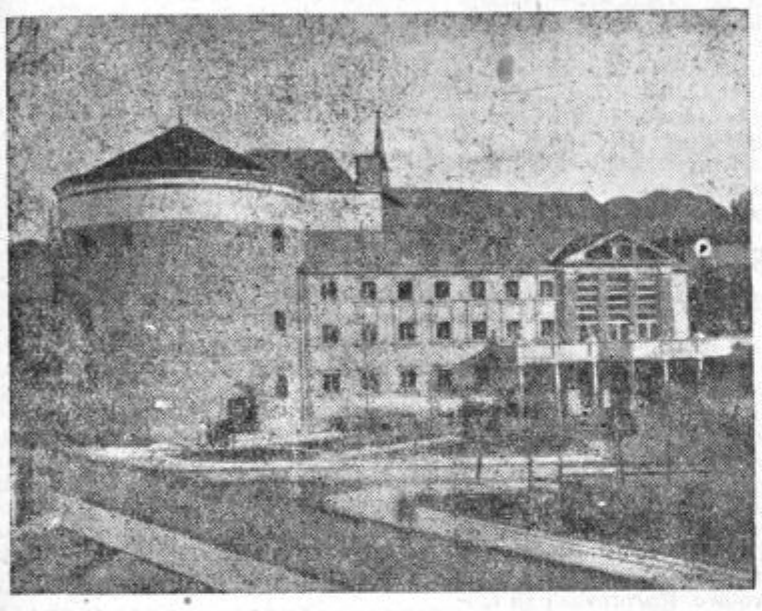

Nemala jubilantova zasluga je tudi, da je dobilo Celje ob podpori naše ljudske oblasti eno najlepših Talijinih hramov v državi

ČESTITKA SEKRETARJA OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS CELJE TOV. CVETA PELKA

Visoko cenimo Vaše delo za procvit gledališke dejavnosti in Vaše požrtvovalno ter uspešno prizadevanje za napredno kulturo, ko ste imeli vedno pred očmi, da je kultura last vsega ljudstva. Zato Vam ob Vašem visokem umetniškem jubileju iskreno čestitamo z željo, da bi še dolgo časa prav tako uspešno delovali v umetniškem in javnem življenju mesta Celja.

Na mnoga leta!

Celje, dne 13. 3. 1956

Sekretar:
Cveto Pelko, l. r.

ČESTITKA PREDSEDNIKA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA CELJE TOV. ANDREJA SVETKA

V imenu celjske občine, kakor tudi svojem lastnem, iskrene čestitke ob 50-letnici gledališkega udejstvovanja in borbe v težkih dneh slovenskega naroda za slovensko besedo v Celju.

Trdno sem prepričan, da bo Vaša ljubezen do gledališke umetnosti oplemenitila naraščaj, ki ga vzgajate in da boste še dolgo aktiven delavec našega gledališča.

Celje, dne 13. 3. 1956

Predsednik:
Andrej Svetek, l. r.

ČESTITKA TOV. FRANCA LESKOŠKA

Dan po proslavi je jubilant sprejel še čestitko člana Zveznega izvršnega sveta tovariša Franca Leskoška, ki se glasi:

Dragi tovariš Gradišnik!

Zelo mi je žal, da se ne morem udeležiti proslave 50-letnice Tvojega neumornega, trudapolnega in požrtvovalnega dela za dvig kulture našega delovnega človeka. Redki so taki jubileji in malo tako zaslužnih mož na tem polju.

Zato mi dovoli, dragi Gradišnik, da Ti krepko stisnem roko in Ti kličem še na mnoga leta. *Franc Leskošek, l. r.*

ČESTITKA SEKRETARJA OKRAJNEGA KOMITEJA ZKS TOV. FRANCA SIMONIČA

Spoštovani tovariš Gradišnik!

V dneh, ko od prijateljev, sodelavcev, znancev in organizacij prejemate v znak priznanja nešteto čestitk, mi dovolite, da Vam v imenu okrajnega odbora SZDL in v svojem imenu iskreno čestitam k vsem doseženim uspehom. Nagnjenje in ljubezen do sočloveka, lepote in svobode sta že v rano mladih letih največ Vaših moči in sposobnosti usmerili v dejavnost hrama Talije. Delo, opravljeno s silo ljubezni, napredka in pravice pa seveda lahko rodi samo uspehe. Zato Vam tudi v bodoče želimo, da prav tako uspešno delujete pri vzgoji in moralnem oblikovanju socialističnega človeka. To poslanstvo je vsekakor največje in najvažnejše, čeprav najtežje, ki ga človek lahko ima.

Vaši dosedanji uspehi gledališkega kolektiva so nam zagotovilo, da bo Celje na področju gledališke umetnosti ob vsestranski pomoči in sodelovanju vseh zainteresiranih tudi v bodoče častno izvrševalo svoje veliko poslanstvo. Pri tem delu Vam želimo največ uspehov, prav tako pa mnogo osebne sreče in zadovoljstva.

Celje, dne 13. 3. 1956

Za Okrajni odbor ZSDL Celje
Franc Simonič, l. r.

ČESTITKA PREDSEDNIKA OLO CELJE TOV. RIKA JERMANA

Ob Vašem, za celjsko kulturno življenje tako pomembnem jubileju, ko obhajate 50-letnico plodonosnega dela za celjsko gledališče, Vam v imenu Okrajnega ljudskega odbora Celje in v svojem imenu prav iskreno čestitam.

V Vas vidimo vzor vztrajnega, nesebičnega in nad vse uspešnega kulturnega ter javnega delavca. Zato smo na Vas ponosni.

Prejmite moje najiskrenejše želje za nove in nove uspehe pri Vašem delu in za vso srečo in zadovoljstvo v Vašem osebnem življenju.

Celje, dne 13. 3. 1956

Predsednik:
Riko Jerman, l. r.

S SEJE OKRAJNEGA ODBORA PROIZVAJALCEV

Plačni sistem bo treba izpopolniti

PRIPRAVE ZA PONOVNO OCENITEV DELOVNIH MEST — NEKATERE POMANJKLJIVOSTI SEDANJIH TARIFNIH PRAVILNIKOV

Okrajni zbor proizvajalcev v Celju pod vodstvom tov. inž. Janka Struklja je svojo zadnjo sejo pretežno posvetil vprašnjem plačnega sistema in delovnim odnosom. Zlasti zanimivo je bilo poročilo tajnika okrajne komisije za plače tov. Ogorevca, ki je nanizal vrsto pojavov in vprašanj, ki so jih zabeležili odkar je v veljavi sedanji plačni sistem. Nekatera vprašanja so izpolnili še člani zbora.

Z NOVIMI TARIFNIMI PRAVILNIKI SO POVEČEVALI ŠTEVILO DELOVNIH MEST

Ena izmed prvih ugotovitev komisije za plače je v tem, da so lani mnoga podjetja neupravičeno uvedla v tarifne pravilnike nova delovna mesta — predvsem višje kvalificirana. Tako so podjetja povečalo število visoko kvalificiranih mest za 315, kvalificiranih za 1008 in polkvalificiranih za 540 več. Nasprotno pa so zmanjšala število nekvaliciranih za 128. Jasno je, da je pri tem šlo predvsem za povečanje plačnega sklada.

Na osnovi novih tarifnih pravilnikov se je lani v industriji povprečna osnovna plača v celjskem okraju povečala od 9.078 na 9.387 din. Plače so porasle tudi v ostalih panogah — v gozdarstvu povprečno na 8.332 din, v gradbeništvu na 9.395 din itd.

Novi tarifni pravilniki so omogočili tudi povečanje razpona plač. Najvišji razpon plač v isti gospodarski panogi je v celjskem okraju 1 : 4,77.

ČEDALJE VEČ LJUDI DELA PO NORMAH

Lanska prizadevanja, da bi v podjetjih kolikor mogoče več ljudi delalo po normah, so rodila že precejšnje uspehe. Tako se je v industriji odstotek nagrajevanja po učinku lani povečal od prejšnjih 35,5 na 58,2 odstotka. V gradbeništvu je ta odstotek porasel od 11,5 na 62,2 odstotka, v kmetijstvu so lani uvedli norme za 37 odstotkov delovnih mest, v gozdarstvu pa kar za 59 odstotkov.

TARIFNI PRAVILNIKI SO POMANJKLJIVI

V naših podjetjih so po mnenju komisije za plače norme marsikje še nepravilno postavljene. Predvsem gospodarske organizacije norme premalo proučujejo, jih ne dopolnjujejo. V tarifnih pravilnikih tudi ni najti določil, po kakšni metodi se določajo norme in podobno. Najbolj nerealne norme so opazili v Apneniku Pečovnik in Steklarni v Rogaški Slatini. V steklarni so povprečno lani presegali norme za 26 odstotkov, kar ni normalen pojav.

Velike napake delajo ponekod tudi pri delitvi premij. Ker v tem oziru še ni ustaljenih načel, so marsikje zašli na stranpota. Glavne napake so v tem, da so premije razdeljevali po osebnih kriterijih in ne po zaslugah v proizvodnji, da so premije tu in tam spremenili takorekoč v dopolnilne plače nameščencev in vodilnega kadra v obratih, ponekod pa so za stvarno delo dali tudi prenizke premije. Za najboljše premijske pravilnike smatra komisija pravilnike v Železarni Štore, »Metki« in velenjskem premogovniku. V nekaterih podjetij pa premijskega sistema sploh nimajo, češ da vsi enako prispevajo k uspehu podjetja in da je zato treba dobiček deliti sorazmerno na plače.

Poseben problem predstavlja ogromna razlika v tarifnih postavkah med tistimi, ki so na režijskih delih in v administraciji. Plače visoko kvalificiranih ključavničarjev se n. pr. gibljejo med 46 do 74 din na uro, plače šoferjev od 45 do 76 din, računovodij pa mesečne plače (v industrijskih podjetjih) od 12.000 do 24.000 din.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Okrajni komite ZK Celje pokrovitelj Mladinskega tedna

MANIFESTACIJA MLADINE CELJSKEGA OKRAJA — VRSTA PRIREDITEV

Mladina, vključena v mladinske organizacije celjskega okraja, se že pridno pripravlja na svojo največjo letošnjo manifestacijo, izvedbo Mladinskega tedna. Pokroviteljstvo nad to pomembno manifestacijo je prevzel Okrajni komite Zveze komunistov Slovenije v Celju ter dal celotni prireditvi še poseben poudarek. Zato se mladina tudi pripravlja, da bo svoj teden res svečano izvedla.

Da pa bi bil Mladinski teden čimboljše pripravljen, je OK LMS ustanovil poseben odbor, ki ga vodi sekretar komiteja mladine tov. Ljuban Šega. Odbor se je že večkrat sestal, prav tako je o Mladinskem tednu že precej razpravljal tudi plenum in predsedstvo OK LMS. Med drugimi je bil sprejet že tudi okvirni program.

Mladinski teden naj bi bil v času od 27. maja do 3. junija letos. V tem času bodo na programu razna športna tekmovanja, kulturne prireditve, zborovanja in drugo. Za 27. maj je predviden v Celju velik nastop srednješolske mladine, med tednom pa tekmovanja po mladinskih aktivih, občinah in končno finalna tekmovanja v atletiki, nogometu, rokmetu, namiznem tenisu, šahu, streljanju, kegljanju in drugih športnih panogah.

Predvidenih je tudi več mladinskih zborovanj. Tako se bodo v Celju zbrali taborniki, v Velenju mladi rudarji, na Polzeli mladi tekstilci, v Žalcu mladi hmeljarji in kmetijski proizvajalci. Prirejena bodo gasilska tekmovanja in tekmovanja obveznikov predvojaške vzgoje. V Celju bo revija mladinskih pevskih zborov in druge kulturnoprosvetne prireditve. Prirejene bodo razne izložbe o delu mladinske organizacije, mladinskih delovnih brigad, Ljudski tehniki in drugo. Mladina bo dobila tudi poseben razstavni prostor v celjskem Mestnem muzeju.

Ob zaključku Mladinskega tedna bo v Celju tudi velika mladinska parada. Na njej bodo sodelovale poleg mladine iz celjskega okraja tudi mladinske delovne brigade in centri predvojaške vzgoje. Tako bo letošnji Mladinski teden res manifestacija mladine okraja.

(t)

S SEJE PREDSEDSTVA OSS CELJE

Premije naj dobijo neposredni proizvajalci

RAZPRAVA O PREMIJAH — PRED VOLITVAMI V DELAVSKE SVETE — VEČ POZORNOSTI MLADINI

Pretekli petek je bila redna seja Okrajnega sindikalnega sveta Celje, ki jo je vodil tov. Albin Medved. Udeleženci so največ razpravljali o premijskem sistemu in pravilnikih, ki jih uporabljajo podjetja celjskega okraja. Ugotovili so, da se prav premije spreminjajo mnogokje v dopolnilne plače ter je na ta način popolnoma zgrešen sistem tega načina nagrajevanja.

Okrajni sindikalni svet stoji na stališču, da naj premije dobijo le oni, ki imajo svoj delež v povečanju proizvodnje ali pa kako drugače vplivajo na proizvodjo. To so predvsem neposredni proizvajalci in tehnično vodstvo, ne pa razni sekretarji, računovodje, administrativni kader in drugi, ki nimajo pri svojem delu nobenega stika in vpliva na proizvodnjo. Na premije tudi niso upravičeni oni, ki opravljajo svoje delo po službeni dolžnosti.

Pri sestavljanju premijskih pravilnikov pa morajo sodelovati tudi sindikalne podružnice, ki morajo dosledno poznati principe premiranja. Ugotovljeno je, da ponekod še nekateri sindikalni funkcionarji ne poznajo sistema premiranja in si s pojmi niso čisto na čistem. Osnova za sestavljanje premijskih pravilnikov so v prvi vrsti pravila podjetja. Ta pravila določajo delovna mesta ter je na tej podlagi kakršno koli izmaličenje pravilnikov praktično nemogoče. Napačno je, da se premijski pravilniki sestavljajo brez delavskih svetov in upravnih odborov, ki pravilnike le potrdijo brez večjih razprav ali vprašanj. Pri sestavi pa morajo sodelovati tudi množične organizacije, ki delujejo v podjetjih. Premijski pravilniki tudi ne smejo biti preveč zapleteno sestavljeni. Sestava naj bo razumljiva za vsakega člana kolektiva.

Vsestranska razprava članov predsedstva je bila plodna in prepletena z mnogimi primeri iz podjetij. Ugotovili so, da je sistem in način premiranja precej zapleten. Posebna komisija za plače pri OSS naj začne takoj s proučevanjem premijskega sistema skupno z oblastveno komisijo za plače.

Na seji so člani razpravljali še o volitvah v delavske svete in vzgoji delavstva. Glede volitev v delavske svete so bili mnenja, da se je treba na volitve dobro pripraviti s predvolilnimi sestanki, kjer se naj obravnavajo tudi problemi podjetij. V nove delavske svete pa naj pridejo prvenstveno mladi proizvajalci, ki morajo postati nosilci napredka in naprednih idej v kolektivih. Prav tako bi moralo v naše delavske svete priti več žena, neposrednih proizvajalk. Zato bodo morale tudi sindikalne podružnice na tem področju več delati.

Tudi o vzgoji delavstva, posebno mladih delavcev, je bilo precej govora. Člani so ugotavljali, da je delavska mladina precej zanemarjena, tako v strokovnem kot tudi v vzgojnem smislu. Tej mladini bodo prav sindikalne podružnice morale posvetiti kar največ pozornosti in ji nuditi pomoč. Poslušati je treba želje mladine in ji nuditi tisto, kar sama želi. Organizirati pa je treba razna tekmovanja, predavanja, seminarje, izlete in drugo. Sprejeti sklepi v zvezi s tem vprašanjem bodo brez dvoma izboljšali tudi delo in skrb sindikalnih podružnic na tem področju.

(t)

V Železarni Štore se pripravljajo na volitve delavskega sveta

Pred dnevi je bila v Železarni Štore seja delavskega sveta, na kateri so razpravljali o volitvah delavskega sveta. Sekretar podjetja tov. Jože Mrevlje je ob tej priliki govoril o važnosti delavskega upravljanja. Na seji so izvolili tudi volilno komisijo na čelu s predsednikom tov. Mrevljetom in komisijo za sestavo volilnega imenika, ki jo vodi tov. Ivan Žmahar. Na volitvah, ki bodo 5. aprila, bodo izvolili 60 članski delavski svet.

Turizmu v Zgornji Savinjski dolini je treba pomagati

Svet za turizem in gostinstvo pri Občinskem ljudskem odboru Mozirje je razpravljal na svoji zadnji seji o stanju turizma v svoji občini. Ugotovili so, da stanje turizma ni zadovoljivo. V vseh gostiščih je samo 74 sob s 135 posteljami. Lani je bilo 2.650 nočnin. Osebje v nekaterih gostiščih ne skrbi dovolj za osebno higieno, nekatera gostišča tudi nimajo primernih upravnikov. Malim gostiščem povzročajo precejšnje stroške knjigovodski honorarji. Svet je tudi razpravljal o nepravilnostih v gostišču »Pri pošti« v Moziriu, kjer uslužbenci niso prejeli plač že tri mesece. Člani sveta so bili mnenja, da bi bilo koristno ustanoviti knjigovodske centre, ki bi nudili knjigovodske usluge malim obrtnim podjetjem, ki ne morejo vzdrževati lastnega knjigovodstva. Svet je obravnaval tudi osnutek odloka o uvedbi turistične takse na območju občine.

Svet bo imel dosti dela, preden bo dosegel, da postane Zgornja Savinjska dolina pravo turistično področje.

R. Z.

Pogled po SVETU

Mnogo novic, a kaj malo novega. Svetovna politika kaže, da se človek le nerad ravna po tem, kar ga nauči skušnja. Vsi vidnejši zastopniki nasprotujočih si taborov se hrabre v svojih mnenjih in nazorih, vse pojave si prilagajajo kot dokaz, da imajo svoj prav. Naj bo predsodek še tako bedast ali nestvaren, za potrdilo te ali one teze vedno pride prav.

Postavim Dullesova opomba na 20. kongres v Moskvi: Moskva je spremenila politiko, ker jo je k temu prisilila Dullesova politika. Zavrnil ga je sam Harriman, ameriški poslanik v Moskvi, češ da je SZ z 20. kongresom potrdila in okrepila gospodarsko in psihološko ofenzivo, ki je že doslej žela v Aziji senzacionalne uspehe. Ob trmasti politiki vojaških paktov, ki jo tako vneto vodi Dulles po vsem svetu, bi nam prav prišla znana beseda angleškega pesnika Keatsa, da je bolje biti nepremišljeno spremenljiv kakor premišljeno tog.

Ta togost republikanske zunanje politike je naletela na razsodno kritiko tudi v ZDA. Znani Lippman je zapisal, da je ameriška strategija zastarela, ker računa s hladno vojno, da jo je treba revidirati, kajti dejstvo je, da je SZ nastopila že kot tekmec s kapitalom. ZDA po besedah »Pravde« nasproti sovjetski koeksistenčni politiki nimajo stvarnega, za vse narode sprejemljivega programa.

Eden je Pineaujev govor o francoski zunanji politiki imenoval največji dogodek po vojni. Pritrdili bi Pineaujevemu znamenitemu rojaku Andréju Gideu, ki pravi, da se človek lahko zmoti prav tako zaradi pretiranega nezaupanja kakor zaradi pretirane lahkomiselnosti. Pinaeujeva kritika zahodne politike to potrjuje. Dules pri svoji evropski politiki ni prav nič računal s pezo zgodovine in klasičnih evropskih odnosov. Zato je Pineau, čeprav se ni izrekel zoper članstvo Nemčije v Atlantskem paktu, očital zahodni politiki velikanske napake, nesolidarnost s francoskimi interesi in njeno zapostavljanje pri vprašanju afriških kolonij; oponesel je odklanjanje sporazuma s SZ in namignil na posredovalno vlogo Francije med Vzhodom in Zahodom; močno je poudaril razorožitev in nove osnove, na katerih je treba iskati pot sporazuma s SZ. Skratka, to je bila zahteva po dolgoročni reviziji ameriške politike, ki jo je Pineau zastopal tudi na konferenci SEATO pakta v Karaču.

Dolgoročna revizija! Priložnosti in časa je kljub naglici še vedno dovolj, posebno, ker se je Eisenhower, nekak liberalni republikanec, namenil ostati še nadalje gospodar v Beli hiši. Bulganin je pred dnevi od njega prejel odgovor, ki ne ruši gugavih visečih mostov med Kremlom in Belo hišo, ampak govori o kompromisni rešitvi nadzorstva nad atomskim orožjem, o pravičnem miru, ki da je ameriški ideal, o razorožitvi in gospodarski tekmi pri urejanju sveta, ki rabi pomoči na vseh koncih in krajih. Na obeh atomskih konferencah v Washingtonu in Parizu je prišlo do prvih tehtnejših sporazumov, ne samo zaradi splošne težnje po miru, marveč predvsem zato, ker ZDA ne vztrajajo več na tem, da bi atomsko energijo razdeljeval nadnarodni odbor in ker Nemčija terja proste roke, Francija pa je zaradi te nemške zahteve močno zaskrbljena, saj ima Nemčija že zdaj večje energetske vire. Revizija! Težko bo šlo. Bevan je imel prav, ko je rekel, da v zgodovini ni bilo večje zaslepljenosti, kot jo kažejo ZDA nasproti Kitajski. Res ni dolgo tega, kar je Čangkajškov zunanji minister ponovno dobil ameriška zagotovila, da bodo ZDA Formozo branile z vsemi sredstvi. Britanski vojni minister Anthony Head je šel na inšpekcijo, da pregleda angleške čete v Libiji, Suezu in na Cipru. Ciper je po odhodu angleškega generala Glubba, ki ga je odstavil arabski kralj Husein s komandnega mesta v Arabski legiji, še pridobil na strateški važnosti. Angleški minister Boyd ni popustil grškim zahtevam in ni privolil niti v splošno amnestijo niti v samoupravo in grško nadzorstvo policije. Dramatski napetosti pogajanj, ki se jih je kot posredovalec med Hardingom in Makariosom udeležil tudi laburist Noel-Baker, je sledila deportacija nadškofa Makariosa na samotno otočje v Indijskem oceanu.

Angleška politika se trudi, da bi utrdila enotnost Zapada. Petrolejsko vojno z ZDA je Anglija predrago plačala z izgubo vpliva v Arabski legiji. Bagdadski pakt je velikan na lončenih nogah. Osvobodilno gibanje muslimanskega sveta mu piše že zdaj svoj grozotni »Mene, Tekel, Fares«. V Alžiru so Francozi zasegli angleško orožje in Pineau je ogorčeno izjavil, da Angleži komaj čakajo, da bi Francoze zrinili iz Afrike. Angleže je strah pred dolarsko premočjo v gospodarski hladni vojni, ki je že v polnem poletu. Nemški gospodarski minister Erhard je Angleže pridobival za skupen nastop na tržiščih, ki da jih ogroža SZ. Angleži pa dobro vedo, da v španoviji še psu ni prida. In Nemci nastopajo ošabno že na ameriških tržiščih, na primer, v Siamu niso pristali na dolgoročne kredite, ponovno pa so odklonili prispevek za atlantsko vojsko v Nemčiji. Kjerkoli nastopajo, se bijejo po svojih demokratičnih prsih in da nimajo nič skupnega s hitlerjevsko Nemčijo, povsod pa se najprej zavzemajo za izpustitev nemških vojnih zločincev.

Njihove kulise so vedno bolj prozorne.

Francija stoji pred reprizo indokinske tragedije. Mollet ima zvezane roke, do dejanj pri alžirskem vprašanju ne pride in ne pride. Glede Maroka so se zedinili na deklaracijo o prehodnem režimu, ki bo pripravil neodvisnost in raztrgal stari protektorat, isto se obeta pri Tunisu. Pri Maroku se je razkrinkal frankizem, ki je obložen z vsemi naglavnimi grehi režima, vladajočega brez sleherne avtoritete, s samim nasiljem. Drži: manj je belec razumen, bolj bedast se mu zdi zamorec. Toda to je ravno tisto, kar škoduje zapadni politiki, ki med drugim močno podpira tudi oba pirenejska fašistična nestvora.

Italija bi se rada vrinila med velesile. Levičarsko usmerjeni Gronchi je na obisku v ZDA v Kongresu tudi sprožil nekaj kritičnih opomb na zapadno politiko: Reorganizacija atlantskega pakta je nujna, priti mora do novih oblik sodelovanja. Eisenhower ni privolil v Gronchijeve predloge, da bi Atlantski pakt gospodarsko in kulturno povezoval Zapad in predvsem podprl Italijo, ki boleha za kronično brezposelnostjo. Italija meni, da je prišel čas, ko bi jo morali Veliki štirje že upoštevati pri afriških, pa tudi pri azijskih vprašanjih. Toda položaj je že brez njenih apetitov dovolj zapleten. Ponovno pogrmeva na indijsko-pakistanskih mejah zaradi Kašmirja. Pakistan terja pomoč SEATO pakta, češ da si je Indija pridobila SZ, Indija pa odločno protestira proti izrednemu oboroževanju Pakistana, kar da ogroža ravnovesje.

Bernardin de Saint Pierre, živčni, neodločni vojaški inženir in pisatelj, je menil, da ima melona rezine zato, da bi jo družine laže razrezale in razdelile. Človeku se zdi, kakor da na razpoke, spore in prepade med ljudstvi in narodi mnogi gledajo tako kot solzavi pisatelj na družinsko melono. Kakor da bi nekak politični Chabry (veliki prirodopisec, ki je z vbodi uničil nekatere začetne celice in s tem povzročil nenormalne zarodke) stal ob vsakem mirovnem spočetku, ki prihaja potem na svet kot beležen spaček, svet pa komaj čaka, da se ga odkriža. T. O.

Četrti redni letni občni zbor Gostinske zbornice za celjski okraj

Lani so Celjani popili manj alkoholnih pijač kot prejšnja leta

Tovariš Zmago Likar iz Dobrne — novi predsednik zbornice

V torek dopoldne je bil v prostorih hotela Savinje v Celju četrti letni občni zbor Gostinske zbornice za celjski okraj. Razen izredno velikega števila delegatov, so se občnega zbora udeležili tudi mnogi gosje in med njimi zastopnik državnega sekretariata za gospodarstvo LRS **Ljubo Kobal**, nadalje tajnik republiške Gostinske zbornice **Jernejčič**, zastopnik OLO Celje, zastopniki sosednih gostinskih zbornic, predsednik občinskega sindikalnega sveta **Rudi Peperko**, zastopnik stalne turistične konference **Zoran Vudler** in drugi.

Iz uvodnega poročila predsednika Zbornice tov. **Oskarja Naglava** povzemamo, da je naletela novoustanovljena okrajna gostinska zbornica že na začetku poslovanja na težavne probleme, ki se niso kazali samo v pogledu novih organizacijskah oblik, marveč tudi glede na pisano problematiko gostinske dejavnosti. Znano je, da so prej tri samostojne okrajne gostinske zbornice reševale vprašanje reorganizacije gostinske mreže ob izidu uredbe na zelo različne načine. Ta raznolikost se je pokazala predvsem v strukturi gostinskih obratov, saj so na področju mesta Celja prevladovali državni obrati, v celjskem okoliškem okraju zasebni, v bivšem šoštanjskem pa razen zasebnih tudi pavšalna gostišča.

Lani so se tudi za področje gostinske dejavnosti uveljavili nekateri novi ekonomski instrumenti, med katerimi je bila ustanovitev investicijskega sklada najbolj toplo sprejeta. Saj je priznanje investicijskega sklada v mnogočem omogočilo, da so si gostinska podjetja in obrati nabavila opremo in podobno. Omembe vreden je tudi nov uveljavljen plačilni sistem, ki je slonel na osnovi opravljenega prometa.

V lanskem letu izvršena kategorizacija večjih gostinskih obratov je pokazala pravzaprav na izredno bolečo stran gostinstva. Veliko število hotelov in pensionov je bilo namreč zaradi nezadostne opreme prekvalificiranih v nižjo kategorijo. Že ta problem kaže, da bo treba opremi gostinskih obratov tudi v bodoče posvetiti veliko pozornosti. Razen tega pa je kategorizacija še pokazala, da je cela vrsta priljubljenih turističnih postojank brez zadostnih gostinskih in hotelskih kapacitet. V težnji za moderno opremo lokalov pa se mora uveljaviti še zahteva po okusni ureditvi notranjih prostorov ter po čistosti lokalov in kulturni postrežbi.

Problem, ki našemu gostinstvu prizadeja veliko skrbi in negodovanja pa je ravnodušno gledanje nekaterih oblastnih forumov do nekontroliranega točenja pijač po raznih kleteh, vežah in podobno.

Posebno poglavje v gostinstvu je vsaj v lanskem letu pomenila nezadostna strokovnost zaposlenega osebja. Analiza je pokazala, da je lani v gostinstvu delalo 155 oseb, ki niso imele ustrezne kvalifikacije. Zato je Gostinska zbornica za celjski okraj pripravila dva tečaja v Rogaški Slatini, ki sta glede na pomanjkljivo predizobrazbo kandidatov dosegla le komaj zadovoljiv uspeh.

Promet v gostinstvu je lani porastel, vendar pokazatelji kažejo, da je v pretežni večini porast prometa rezultat povičanja cen. V tej zvezi je hvaležna ugotovitev, da je bilo lani v Celju popitih manj alkoholnih pijač kot prejšnja leta in nasprotno, da se je povečal iztržek pri hrani.

In na koncu naj velja misel, da je gostinstvo v celjskem okraju doseglo lepe uspehe in da je čutiti na vsakem koraku veliko naporov za zboljšanje poslovanja in za dostojen odnos gostinskega kadra napram gostom. K vsem tem uspehom je pripomoglo tudi delavsko samoupravljanje, pa čeprav zaradi objektivnih in subjektivnih pogojev še ni doseglo tistih uspehov, ki so znani v industriji.

Na skupščini so med drugim sprejeli tudi predlog spremembe statuta, nadalje so potrdili predlog predračuna za naslednje leto in izvolili nov upravni, nadzorni odbor, častno razsodišče in delegate za republiško skupščino gostincev. Pri volitvah za predsednika pa je med dvema kandidatoma dobil nekoliko več glasov tov. Zmago Likar iz Dobrne.

OTROŠKI VRTEC TUDI V ŠENTJURJU

Prebivalci v Šentjurju si tudi želijo imeti svoj otroški vrtec. Čeprav je področje precej kmetijsko, je vseeno precej prebivalcev, ki so zaposleni v industriji, tako v domačem lesnem podjetju, tovani poljedelskih strojev in v Železarni Štore. Vsi zaposleni imajo otroke, ki jih pa preko dneva nimajo kje pustiti. Posebno oni so prizadeti, kjer so od domačih vsi zaposleni, med njimi tudi žene. Društvo prijateljev mladine v Šentjurju že nekaj časa razmišlja o ustanovitvi otroškega vrtca, ki bi vsekakor prišel prav. Otrok je predvidoma okrog 80, ki bi lahko dobili mesto v otroškem vrtcu.

Člani SZDL na Polzeli so zborovali

V nedeljo je bil na Polzeli občni zbor organizacije SZDL. Zbor je bil dobro obiskan, največ je bilo kmetov, ki so se tudi v razpravi oglašali in iznašali kmetijske probleme. Prav bi bilo, da bi tudi delavci iz obeh tovarn pokazali več zanimanja za občni zbor.

Organizacija SZDL na Polzeli je lani dosegla vidne uspehe, saj se je uveljavila kot vodilni činitelj v gospodarstvu in družbenem življenju. Tudi število članov je zadovoljivo. Razpravljali so največ o novi davčni politiki, o nujnosti dviga kmečke proizvodnje, o stabilizaciji tržišča ter gradnji zdravstvenega doma.

*

V nedeljo so na Polzeli zaključili trimesečni tečaj za žensko mladino. Uspeh tečaja je bil zelo zadovoljiv, saj so tečajnice na zaključni konzultaciji pokazale precej znanja.

Socialistična zveza Dolgega polja — pobudnik in organizator živahnega dela

Na rednem letnem občnem zboru SZDL Dolgega polja v Celju se je pretekli petek v dvorani Kladivarja zbralo okoli 300 članov. Velja ugotovitev, da je bil obračun dela te politične organizacije na Dolgem polju zelo uspešen, saj sta poročilo predsednika *Slavka Preloveca* pa tudi plodna razprava osvetlila premnoge probleme z vseh strani.

Hvaležna je ugotovitev, da se je delo terenske organizacije SZDL občutilo skoraj v vsem življenju na tem predelu mesta. Še več, terenska organizacija SZDL je bila v mnogih primerih zgleden spodbudnik in organizator koristnih akcij. Tako je bila v minulem obdobju ustanovljena na njeno pobudo strelska družina »Branko Ivanuš«, SZDL je lani pripravila tudi štiri predavanja, ki so lepo uspela in vzbudila ogromno zanimanja, zlasti za probleme novo nastale celjske občine. SZDL je bila pobudnik dveh zborov volivcev, da ne omenimo, da je v njenem sklopu zadovoljivo opravljala svojo nalogo sekcija žena. Razen pletilskega tečaja so žene organizirale še vzgojno zdravstveno predavanje za mladoletnice. V delu terenske organizacije SZDL se je čutila tudi velika skrb za delo in življenje mladih ljudi. Tako je SZDL na Dolgem polju prispevala, oziroma plačala tople malice za nekatere ogrožene otroke, lepe uspehe pa je žel tudi pionirski šahovski krožek, ki je pripravil nekaj zanimivih tekmovanj. Edina kritika na račun dela z mladino je bila izrečena v zvezi z delom lutkarskega odra. Do sredine preteklega leta je lutkarski oder na terenu, pod vodstvom prof. C. Ščuke, uspešno delal in pripravil 6 predstav. Žal, pa je pozneje, ne po krivdi terenske organizacije, aktivnost lutkarjev zamrla.

Edina pomanjkljivost, ki se je vlekla skozi delo SZDL, je bilo premajhno sodelovanje z ostalimi političnimi organizacijami, zlasti z Zvezo komunistov ter Zvezo borcev. Sicer pa leži krivda za to ugotovitev tudi v delu omenjenih organizacij, saj le-te niso skrbele, da bi njihovi člani aktivno posegali v dejavnost SZDL. Zaradi enakega vzroka je bila tudi organizacija Rdečega križa prepuščena lastni iniciativi.

OBČNI ZBOR ORGANIZACIJE SZDL IV. ČETRTI

bo v torek, 20. marca ob 7. uri zvečer v dvorani Narodnega doma. Vabimo člane, da se zbora polnoštevilno udeležijo.

TOV. JOŠKO LOJEN, PREDSEDNIK OBČINE KOZJE:

V občini Kozje je vsa dejavnost usmerjena k dvigu kmetijstva

Pri nas so gospodarsko zaostali kraji, saj prevladujejo male kmetije. Po osvoboditvi se je mnogo storilo, da se kraji dvignejo iz zaostalosti, o čemer govori na primer elektrifikacija naših hribovskih naselij. Nimamo industrije, tudi obrt je šibka. Ustanovljen je sicer tekstilni obrat, ki dela sedaj še v malem obsegu, bo pa postopoma razširjen. Za marsikatero družino, kjer je več pridnih rok, pa nimajo za kaj prijeti, bo zaslužek v tovarni olajšal njihovo preživljanje. Prvenstveno je pa naše delo usmerjeno v dvig kmetijstva, zato polagamo veliko važnost razvoju zadružništva. Pri nas je pet kmetijskih zadrug, sposobnih, da izvršijo vse odkupe kmetijskih pridelkov. Najlepšo ekonomijo ima zadruga v Kozjem, ki je med drugim začela z vzrejo plemenske goveje živine, ustanovila je drevesnico in v svojem vinogradu je uvedla nov način obdelave. Dala bo priliko, da se z vsem tem okoristijo naši kmetje. Škropljnje proti sadnim in rastlinskim škodljivcem, ki se izvaja kar naprej še sedaj, je pod strogo kontrolo

zadrug. Vsi naši napori morajo biti usmerjeni v to, da iztisnemo iz skope kozjanske zemlje kar največ. V njena nedrja bomo potisnili tisto, kar najbolje rodi in se najbolje obnese. Živinoreja in sadjarstvo sta v ospredju, v dobršnem delu občine pa gojijo tudi trto.

Občinski ljudski odbor se je sestal že nekajkrat k sejam in imel kar dosti dela. Dvanajst komisij zbira in preceja snov iz posameznih krajevnih odborov, jo nato odda v predelavo še svetom, ti pa potem kolikor mogoče obdelano občinskemu ljudskemu odboru.

Zbori volivcev so že bili po vseh volilnih enotah. Povsod je bil navzoč odbornik, ki je volivcem tolmačil delo ljudskega odbora. Med volivci in občino je prav dobra povezava. Med šestimi sveti ima največ dela Svet za kmetijstvo. Zaradi pasivnosti kraja in zaradi slabe socialne zakonodaje v bivši Jugoslaviji ima tudi svet za socialno skrbstvo kočljivo nalogo. S šolsko problematiko sta se bavili že dve učiteljski konferenci. V šolstvu smo doživeli po osvoboditvi ogromen napredek, saj so v občini tri nižje gimnazije. Za izpopolnjevanje v kmetijski vedi pa skrbijo 4 kmetijsko nadaljevalne šole, ki dobro uspevajo.

Gospodarski svet se bavi s komunalnimi zadevami, ki jih ni malo. Za letos je v načrtu, da se dokončajo gradnje cest Lesično—Virštanj, Podsreda—Bistrica ob Sotli in Šonovo—Klake. Druge občinske ceste bomo gradili ali popravljali takrat, ko bo dana pobuda interesentov, da tudi sami kaj k delu pripomorejo.

Tudi za turizem bi bila pri nas ugodna tla, če ne bi okupator te kraje toliko opustošil. Vendar bomo začeli uglajati pot tudi turizmu, brž ko bomo doma preskrbljeni z osnovnimi potrebami.

S seje okrajnega zbora proizvajalcev

(Nadaljevanje s 1. strani)

VPRAŠANJE NEPOTREBNE DELOVNE SILE

Okrajna komisija za plače smatra, da je v industrijskih podjetjih celjskega okraja po grobi oceni za 8 do 10% delovne sile več kot bi bilo potrebno. Menijo, da je največ takih ljudi zaposlenih na režijskih delih, v pomožnih obratih, nekaj pa tudi v administraciji, na tako imenovanih kvalificiranih delovnih mestih in v proizvodnji. To stanje je deloma tudi rezultat teženj, da bi tovarna izdelovala vsemogoče stvari, namesto, da bi se specializirala za določene proizvode in se pečala le s serijsko in množinsko proizvodnjo.

LETOS JE TREBA IZPOPOLNJEVATI PLAČNI SISTEM

V letu 1956 se plačni sistem razen nekaterih popravkov v bistvu ne bo spremenil. Pač pa bodo zlasti komisije za plače skušale ugotoviti nesorazmerja, protislovja in druge hibe plačilnega sistema ter najti boljše načine.

Letos bodo morali v industrijskih podjetjih podrobno anlizirati in izboljševati tehnološke postopke, organizacijo dela, komercialno in evidenčno službo. Posebno pozornost bodo posvetili tudi ponovni ocenitvi delovnih mest približno na tak način kot so že storili v Železarni Štore.

Priprave za ponovno ocenitev delovnih mest so že v teku. Sodelovali bodo tudi člani Društva inženirjev in tehnikov, Zavod za proučevanje organizacije dela v Ljubljani in strokovnjaki kolektivov. Priprave bodo organizirane za vsako stroko posebej. Vzporedno z ostalimi vprašanji bodo skušali rešiti tudi način premiranja po strokah.

Naša ekonomska politika zahteva, da se z obstoječimi sredstvi čim hitreje poveča proizvodnost dela, s tem v zvezi pa tudi obseg proizvodnje, zlasti za široko potrošnjo. Potemtakem je jasno, da je končni cilj prizadevanj glede organizacije dela in nagrajevanja le dvig življenjskega standarda.

SKLADI ZA PROSTO RAZPOLAGANJE DEBLOKIRANI

Okrajni zbor proizvajalcev je deblokiral sklade podjetij za prosto razpolaganje. Te sklade so blokirali jeseni zaradi obveznosti podjetij do imobilizacije. Skupno bi podjetja morala na račun vplačati 221 milijonov din, vplačala pa so šele okrog 118 milijonov. Z deblokacijo pa podjetja, ki svoje obveznosti še niso izvršila, niso oproščena vplačil do dolga za imobilizacijo.

V naših podjetjih je še vedno preveč nezgod

Predsednik Sveta za delo tov. Albin Rehar je v svojem poročilu o problemih v zvezi z delovnimi odnosi poudaril predvsem tri vprašanja: nezadostno higiensko-tehnično zaščito, vprašanje zaposlovanja mladine ter za delo manj zmožnih invalidov in vprašanje začasno nezaposlenih.

V naših podjetjih je še vedno veliko preveč raznih nezgod, kar pomeni, da mnoga podjetja še vedno ne skrbe za varnost svojih ljudi. V celjskem okraju je zaradi nezgod in obolenj izpadlo lani 42.000 delovnih dni, celotna vrednost izgube pa naraste na 279 milijonov din. Res je, da nesreč in obolenj ne bo mogoče v celoti odpraviti, marsikje pa bi lahko zmanjšali to število. Tov. Rehar je ponovno opozoril na problem zaščite v Kambrusu v Rogatcu. Mnoga podjetja še danes nimajo človeka, ki bi skrbel za tehnično in higiensko zaščito. V razpravi so ugotovili, da ni nujno, da mora biti za ta namen visoko kvalificiran strokovnjak, pač pa da je lahko tudi človek z manjšo izobrazbo, ki pozna podjetje in delovni proces. V TOB v Celju se koristno uveljavlja na tem področju delovni invalid.

O DELOVNIH ODNOSIH

Nadalje je tov. Rehar kritiziral podjetja, ki se na en ali drugi način skušajo odkrižati invalidov, namesto, da bi jih usposobili za določene posle. Tudi odnos do mladine ni povsod dober.

Z odpuščanjem nepotrebne delovne sile se povečuje tudi število takih, ki so navezani na podpore. Pozimi je to število narastlo od 70 na preko 200, vsota podpor pa na preko milijon din mesečno. V razpravi o tem vprašanju je bilo poudarjeno, da bi podjetja lahko marsikje povečala proizvodnjo in tako upravičila število delovne sile. Govorili so tudi o tako imenovanih zabušantih, ki jih je *treba odpustiti disciplinsko, ne pa z izgovorom, da je treba zmanjšati število delovne sile.* Seveda je treba take ljudi prej opominjati.

Tednikova tribuna aktualnih vprašanj

Pred volitvami delavskih svetov

Na sejah delavskih svetov naj bi govorili bolj preprosto in razumljivo

Ko se pripravljamo na volitve novih delavskih svetov, je tako v sindikalnih kot tudi v drugih organizacijah to vprašanje v ospredju. Znana je splošna ugotovitev, da smo v preteklih letih, odkar smo izvolili prve delavske svete, dosegli na vseh področjih ogromne uspehe. Tega se mi vsi skupaj v celoti zavedamo in o tem gre glas tudi preko naših meja. V teh razpravah, ko se pripravljamo na volitve, pa je skoraj povsod govora tudi o slabostih, seveda največkrat o splošnih, manj o konkretnih. Prav o teh bi hotel napisati nekaj besed.

Naj začnem kar pri sklicevanju sej in zasedanj. Običajno se sklicujejo en ali dva dni pred zasedanjem z vabili, kjer je naveden predlog dnevnega reda. Prav tu, se mi zdi, je velika pomanjkljivost v tem, da člani delavskega sveta ne dobe v roke hkrati tudi celotnega poročila ali vsaj izvlečke listih vprašanj, katere bodo na seji obravnavali. Nikakor namreč ne moremo pričakovati, da bo povprečen delavec, član DS moral ob čitanju in poslušanju poročevalcev na seji DS pravilno dojemati in presojati vrsto problemov in številk iz komerciale, računovodstva itd. Okoli teh pa običajno še kar mrgoli vrsta različnih tujk, za katere včasih tudi izobraženi ljudje ne vedo njihove prave razlage, kaj šele, da bi to moral razumeti navaden delavec. Za listega, ki to poroča, je to enostavno, saj v tem stalno dela in niti ne ve, da ga člani DS le malo razumejo. Kar poslušajmo poročila iz računovodstva, koliko je tujih izrazov od kontov, deviz, kurzov do fondov, pa v komerciali od kalkulacij do formiranja cen itd. Vse to bi se dalo mnogokrat povedati tudi v **slovenskem jeziku,** seveda s potrebnimi pojasnili in bi taka razlaga prav gotovo dosti koristila ter stvari poenostavila.

Podobno je tudi s številkami, ki so sicer neizogibne, vendar si jih tudi pri najboljši volji dostikrat ni mogoče zapomniti. Kako naj torej pričakujemo od članov DS, da naj po seji v kolektivu poročajo, saj si niti najbolj osnovnih številk ne morejo zapomniti, ker jih je dostikrat preveč. Če bi vsa ta poročila poprej razmnožili, številkam dodali potrebna pojasnila brez nepotrebne uporabe tujih izrazov, bi nedvomno bil uspeh pri pravilnem razumevanju in presoji določenih vprašanj dosti večji. Dostikrat se namreč čudimo temu, da se delavci-člani DS, premalo oglašajo k razpravi. Priznati je treba, da bi ta bila dosti bolj razgibana, če bi vsa poročila bila podana v razumljivem jeziku, tako pa si marsikdo že skoraj ne upa vprašati za potrebne obrazložitve, čeravno to morda ni pravilno. Iz tega sledi, da nekateri glasujejo za določeno stvar pač zato, ker to store tudi ostali, ne glede na to če je njim prav ali ne.

Že prej sem pisal o širokih dnevnih redih, ki na eni seji zajemajo vrsto važnih vprašanj in nalog. V takem primeru je pravilno presojanje še toliko težje, zasedanje delavskega sveta kot najvišjega organa v podjetju pa postane na tak način bolj formalnega značaja kot pa resničnega zavestnega odločanja. Razumljivo je, da take stvari pasivizirajo člane DS.

Posebno vprašanje je tu izbira časa za zasedanje in način obravnavanja. So še tu in tam primeri, ko se naravnost mudi, da bi zasedanje potekalo v čim večji naglici, brez širše potrebne razprave in objasnil, kar povzroča celo vrsto nejasnosti.

Še na eno stvar bi hotel opozoriti. To je pojasnjevanje gotovih ukrepov oblastnih organov v našem gospodarstvu. Brez dvoma so ti nujni in so kot taki tudi potrebni. Da bi pa te ukrepe razumeli s širšega stališča, bi morali člani DS v večji meri zasledovati celotno našo gospodarsko politiko, kar bi jim omogočalo lažje razumevanje določenih ukrepov in boljšo presojo posameznih vprašanj v lastnem podjetju.

Morda bo kdo rekel, da so gornje stvari več ali manj tehničnega značaja in v našem delavskem upravljanju niso tako važne. Vsekakor pa je treba razumeti, da mora biti tudi tu določen red. Čim bolj ko te stvari zanemarjamo, toliko večja je tudi škoda, saj najvišji organ v podjetju mora o stvareh, o katerih odloča in sklepa, biti podrobno poučen. Zato ne sme biti škoda, če bomo porabili nekaj papirja več za prepis poročil in njihovo obrazložitev, če bodo posamezni poročevalci morali bolj razumljivo poročati in na vse zadnje, da bo za vse to tudi dovolj časa brez posebne naglice. Seveda pa so razen DS za vse to odgovorne tudi sindikalne organizacije, ki so pač dolžne skrbeti, da se delavsko upravljanje od vija tako, da bo to čim bolj razumljivo vsem delavcem.

L. V.

V konjiški občini se pripravljajo na volitve delavskih svetov

V večini podjetij v Slov. Konjicah in okolici se zadnji čas aktivno pripravljajo na volitve novih delavskih svetov. Volitve bodo deloma že v tem, deloma pa v prihodnjem mesecu. Poleg ocene dosedanjega dela je najbolj razgibana razprava o kandidatih, ki jih bodo sindikalne podružnice predlagale na svojih listah. Več volilnih enot bodo imeli le pri lesno-industrijskem podjetju v Konjicah, ki ima svoje obrate še v Slov. Bistrici in v Oplotnici. Delavski svet je na zadnji seji že določil, koliko članov bo izvolil vsak obrat, da bodo ti enakomerno zastopani.

Sindikalni svet je ta teden sklical tudi posvetovanje vseh predstavnikov DS in UO ter sindikalnih podružnic, kjer so še posebej obravnavali tekoče naloge pred volitvami. Tu je bilo še posebej govora o upravljanju v manjših podjetjih, ki imajo le upravne odbore, pa še ti se poredko sestajajo. Sindikalne podružnice obrtnih delavcev bodo ob pomoči sindikalnega sveta morale skrbeti, da pride tu delavsko upravljanje močneje do izraza, saj se različne napake ob njihovi nedelavnosti kaj rade pojavljajo.

L. V.

Šentjur praznuje

V nedeljo bodo prebivalci Šentjurja pri Celju že drugič praznovali svoj krajevni praznik. Kot lani bodo 18. marec tudi letos proslavili na svečan način ter se tako oddolžili spominu padlih borcev.

Za dan praznovanja so si izbrali 18. marec kot spomin na ta dan v letu 1944, ko sta na pobočjih Resevne padla članica okrožnega komiteja SKOJ, Cvetka Jerin in član Glavnega štaba partizanskih enot Slovenije pri odseku za veterino, Dušan Lah. Ob tej priliki je padlo tudi preko 120 partizanov iz II. bataljona Kozjanskega odreda, prav tako na pobočjih Resevne.

S praznovanjem krajevnega praznika bodo v Šentjurju pričeli že na predvečer praznika. Tako bo v soboto zvečer v dvorani prosvetnega doma svečana akademija. Spored bodo izvajali člani domačega prosvetnega društva, nižja gimnazija in drugi. Ob tej priliki bodo razdelili nagrade borcem in aktivistom, ki jih je pripravila organizacija ZB.

V nedeljo zjutraj na dan praznika, bo po budnici godbe Železarne Štore spominska svečanost na trgu v Šentjurju. Po proslavi bo skupen pohod na Resevno, združen z obiskom partizanskih hiš na tem področju. Na mestu, kjer sta padla Jerinova in Lah, bo spominska svečanost in polaganje vencev.

Tako nameravajo tudi letos v Šentjurju prav svečano proslaviti svoj krajevni praznik.

(t)

Zamisel o ustanovitvi lastnega denarnega zavoda je bila pravilna

KREDITIRANJE ZADRUŽNIŠTVA SI UTIRA NOVO POT

Pretekli torek je bil v novih prostorih OZZ v Celju I. redni občni zbor okrajne Zadružne hranilnice in posojilnice. Zbora sta se poleg 58 delegatov kmetijskih zadrug udeležila tudi direktor Zveze zadružnih hranilnic in posojilnic LRS, tov. Pavel Avbelj in podpredsednik OLO Celje, tov. Miran Cvenk.

Zadružno hranilnico in posojilnico v Celju so ustanovili pred 16 meseci. Iz poročila upravnega odbora o poslovanju tega denarnega zavoda, ki ga je podal predsednik upravnega odbora, tov. Franc Lubej, in razprave povzemamo, da je zamisel o ustanovitvi lastnega zadružnega denarnega zavoda bila pravilna in koristna. Predvsem si kreditiranje v zadružništvu utira s tem novo pot. Zadružništvo se je namreč v zadnjih letih ob podpori družbe in zaradi raznih olajšav močno okrepilo, tako materialno kot organizacijsko. Zadruge v celjskem okraju ustvarjajo zdaj že tolikšna sredstva, da so se preteklo leto lahko s temi sredstvi v celoti same kreditirale in finansirale.

Med Zadružno hranilnico in posojilnico in zadružnimi organizacijami so se takoj po ustanovitvi ustvarili neposredni stiki, potrebni za uspešno denarno in kreditno poslovanje, zlasti pa za zbiranje vseh potrebnih denarnih sredstev in za pravilno ugotavljanje kreditnih potreb.

Zadružni denarni zavod si je uspešno utiral svojo pot in se brez posebne propagande uveljavil tako med kmečkimi prebivalci kot med delavci, študenti in drugimi. Za kmečkimi prebivalci je največ vlagateljev iz vrst dijakov in učencev. Zaradi tega namerava Zadružna hranilnica in posojilnica ustanoviti v vseh večjih šolah okraja dijaške blagajne, da bi se mladina navadila na varčevanje, hkrati pa bi se s tem vzgojil podmladek bodočih vlagateljev. V celoti so se hranilne vloge pri hranilno-kreditnih odsekih, Zadružni hranilnici in posojilnici v Celju ter pri hranilnicah in posojilnicah kmetijskih zadrug dvignile v preteklem letu za okoli 151 milijonov dinarjev. Vzrok temu je predvsem v tem, da se je večina zadrug močno okrepila s solidnim delom in da so zadruge dejansko postale ugleden gospodarski činitelj na vasi.

V razpravi je med drugimi sodeloval tudi direktor Zveze zadružnih hranilnic in posojilnic LR Slovenije tov. Pavel Avbelj. Dejal je, da je zdaj v Sloveniji 11 okrajnih Zadružnih hranilnic in posojilnic, 8 njihovih podružnic v oddaljenih krajih in 620 hranilno-kreditnih odsekov pri kmetijskih zadrugah. Ob tej priložnosti je nakazal tudi vlogo in naloge zadružne kreditne dejavnosti. Predvsem je skrb zadružnih denarnih organizacij v tem, da zbirajo sredstva kmečkih prebivalcev, skrbijo za potrebna sredstva za kmetijstvo in da se lastna zbrana in družbena sredstva kar najbolj koristno uporabijo. Hkrati pa je pohvalil dosedanjo dejavnost Okrajne zadružne hranilnice in posojilnice v Celju, ki je to vlogo pravilno razumela in ki je v kratkem času zbrala le nekaj manj kot polovico vseh vlog pri zadružnih denarnih organizacijah v Sloveniji.

Na kraju so izvolili nov 11-članski upravni odbor in 3-članski nadzorni odbor ter 6 delegatov za občni zbor Zveze zadružnih hranilnic in posojilnic LRS.

Šoštanjska konfekcija bo likvidirana

KOLEKTIV ŽE 3 MESECE NI PREJEL PLAČE

Okrajni zbor proizvajalcev celjskega okraja je na osnovi predloga posebne komisije sklenil, da je treba šoštanjsko »Industrijo konfekcije, galanterije in gumbov ŠIK« takoj prisilno likvidirati, ker bi z nadaljnjim obstojem tega podjetja samo iz dneva v dan rastla škoda za skupnost.

Da je podjetje šlo rakovo pot je pripisati nesposobnosti direktorja in komerciale, hkrati pa v tem podjetju delavsko samoupravljanje sploh ni prišlo do veljave. Podjetje ima v zalogi precejšnje količine izdelkov, predvsem slabih, ki predstavljajo nekurantno blago. Prav zaradi take zaloge smatra komisija, da bo dejanska izguba podjetja narasla na preko 18 milijonov din.

Posledice slabega gospodarjenja zelo hudo občuti kolektiv sam. Delavci že od decembra niso prejeli redne plače, poleg tega pa je bilo okrog 40 ljudi v tem času že odpuščenih. Celotni kolektiv šteje preko 200 ljudi, od tega dela približno polovica v obratu konfekcije, druga polovica pa je zaposlena pri proizvodnji gumbov in galanterije.

Zguba je nastala predvsem pri konfekciji. Zato je okrajni zbor proizvajalcev mnenja, da naj občina po izvedbi prisilne likvidacije takoj ustanovi novo podjetje za galanterijske izdelke in gumbe. Nadalje so sklenili, da je treba kolektivu izplačati 60 odstotne plače, kot jih določa zakon. Stroške za plače v višini preko 4,2 milijona din bo morala kriti občina oziroma okraj.

-ko-

Z REDNE LETNE SKUPŠČINE PODRUŽNICE ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE V ŽALCU

Dovolj je bilo hlapcev Jernejev

PODJETJA IN USTANOVE BI MORALE SOCIALNEMU ZAVAROVANJU NUDITI VEČJO POMOČ

V Žalcu so se pred dnevi zbrali delegati na letno skupščino Zavoda za soc. zavarovanje za območje podružnice v Žalcu. Iz poročil povzemamo, da je podružnica lani dobro opravila vse naloge, ki so jih prinesle številne uredbe s področja socialnega zavarovanja. Medtem ko so lokalni oblastni organi podružnici pri njenem delu pomagali, pa te pomoči ni bilo dovolj čutiti od mnogih podjetij in ustanov. Zlasti nekateri upravni odbori in delavski sveti niso s pravilnega stališča razumeli pomen socialnega zavarovanja.

PRI KMETIH SO UGOTOVILI VEČ PRIMEROV GROBEGA IZKORIŠČANJA

Na področju socialnega zavarovanja so ugotovili še vedno nekaj izkoriščanja. Predvsem kmetje ne prijavljajo gospodarskih pomočnikov in pomočnic. Največkrat se izgovarjajo, da imajo te ljudi zaposlene iz usmiljenja, ali pa da so duševno omejeni in zaradi tega nesposobni za delo. Taki primeri zaslužijo ostro obsodbo, saj gre za grobo izkoriščanje človeka po človeku. Kmetje tudi skušajo prijavljati take primere kot gospodinjske pomočnice, ker je za te-te prispevek nižji za 1.150 din mesečno. Takim kmetom radi nasedajo tudi uslužbenci občinskih in krajevnih odborov, ki izdajajo o tem nepravilna potrdila. Saj ni mogoče verjeti, da bi na posestvu s 5 ali več hektari kmetje zaposlevali ljudi le za gospodinjska dela, kjer je treba opravljati pretežno kmetijska dela. Takih primerov so lani na območju podružnice ugotovili preko 800 in so bili skoraj vsi predlagani v kaznovanje sodniku za prekrške.

TEŽIŠČE DELA BO TREBA USMERITI V PREVENTIVNO SLUŽBO

Na skupščini so grajali tudi delo nekaterih zdravstvenih postaj, ki z negospodarskim poslovanjem bremenijo dajatve socialnega zavarovanja. To velja predvsem za zdravstveno postajo na Vranskem, kjer večkrat odreja staležbolničarka, ki ni za to strokovno pristojna. Nujno se pri takih primerih vsiljuje vprašanje, če gre vedno za pravilno uporabo sredstev socialnega zavarovanja. Podobno je v zobni ambulanti na Polzeli, kjer so zobotehnična dela večkrat tako slabo izvršena, da jih je treba po nepotrebnem večkrat obnavljati, kar bremeni sredstva socialnega zavarovanja.

V bodoče bo treba več sodelovati s podjetji, ustanovami in družbenimi organizacijami ter delo usmeriti v preventivno službo v zdravstvu. To pomeni, da bi bilo koristno zlasti po podjetjih okrepiti zaščitno službo. S tem bi prihranili družbi velike vsote denarja, podjetje bi pa imelo zdravega človeka. Obsodbe vreden je primer v nekem podjetju, kjer je delavcu stroj odrezal 3 prste. Ko se je delavska inšpekcija zanimala za ta primer, so se v upravi podjetja čudili, zakaj se za to zanimajo, češ, to ni nič hudega, saj mu je odrezalo samo 3 prste. Hkrati pa je bil primer, da je delavec, ki je naslonil kolo ob zid upravnega poslopja, plačal 100 din kazni, ker je puščanje koles zaradi okvarè zidu bilo prepovedano. Mislimo, da je komentar odveč.

Podjetja bodo morala bolj skrbeti ljudi za delavce, ki so preboleli težke bolezni in za polovične renitnike. Le-te bi bilo treba primerno zaposliti, ne jih pa puščati v celoti v breme socialnega zavarovanja.

V konjiški občini so lani izdali 44 milijonov din za potrebe socialnega zavarovanja

Pretekli teden se je v Slovenskih Konjicah prvič sestala novoizvoljena skupščina za socialno zavarovanje. Ta organ upravlja z velikimi družbenimi sredstvi. Pri 68 delodajalcih iz socialističnega sektorja in 102 iz zasebnega sektorja je bilo lani na koncu leta 2.739 zaposlenih, med njimi nad 700 žensk. Lani so zavarovancem izplačali nad 44 milijonov din, in sicer največ za plačilo bolniških stroškov v bolnicah, za hranarino okoli 9 milijonov din in za ambulantne preglede preko 5 milijonov din. Lani je prejemal vsak zavarovanec hranarino za 9 dni in je bilo izvršenih 33.000 ambulantnih pregledov, za zdravila pa je bilo izdanih 21.000 receptov. V konjiških podjetjih je bilo lani 421 večjih in manjših nezgod, največ pa jih je bilo v tovarni usnja, pri gradbenem podjetju in gozdnem obratu. Pri kontroli bolnikov so ugotovili 93 ali 4,65% simulantov. Te so takoj izločili iz bolniškega staleža. Vendar bi bilo potrebno za take uvesti ostrejše kazni. Tudi pri dodeljevanju otroškega dodatka so ugotovili nekaj napak in je bilo lani zaradi tega preveč izplačano za več kot 5 milijonov din.

Člani skupščine so bili mnenja, da bo treba nabaviti rentgenski aparat in nadzidati ambulanto. Letos predvidevajo, da bodo tudi v Ločah dobili zdravnika, kar bo olajšalo delo konjiškim zdravstvenim delavcem.

L. V.

CELJSKI TEDNIK
V VSAKO HIŠO!

Občni zbori Socialistične zveze v občini Šentjur

POVEČANJE ČLANSTVA — OBRAVNAVA PEREČIH PROBLEMOV — OBČNI ZBORI SO RAZGIBALI ČLANE

Letošnji občni zbori vaških organizacij SZDL v občini Šentjur pri Celju, ki potekajo prav te dni, so precej razgibali člane organizacij. Na celotnem področju občine je 33 vaških organizacij, ki štejejo že preko 4100 članov. Vendar pa to število ni še zadovoljivo, ker je razmerje med člani in volivci v občini še vedno v nesorazmerju. Tako je v SZDL vključenih le dobrih 52% vseh volivcev, kar je vseeno še malo.

Zato so letošnji občni zbori kar največ pozornosti posvetili povečanju števila članov. Med sklepi, ki jih sprejemajo vaške organizacije je prav gotovo najvažnejši oni, ki govori o sprejemu novih članov. Mnogokje so že v času priprav na občne zbore mnogo napravili v tem pogledu ter so lahko na samih občnih zborih sprejemali nove člane. Tako so jih na novo sprejeli že preko 240. Številka sicer ni tako visoka, je pa odraz prizadevanja organizacij SZDL v občini, da se število članstva poveča. Med najboljšimi organizacijami na tem področju je brez dvoma organizacija v samem *Šentjurju*, ki je sprejela 105 novih članov. Tako je na področju te organizacije že vključenih preko 95% volivcev.

Kot so nekatere organizacije do sedaj mnogo napravile, jih je še nekaj, ki vključevanju ne posvečajo dovolj pozornosti. Takšno stanje je predvsem v *Slivnici, Dramljah, delu Ponikve* in še ponekod. Najslabše pa je v *Tratni pri Grobelnem* in *Vezovju pri Kalobju.* Tu vlada precejšnja nedelavnost članstva SZDL pa tudi samega odbora.

Udeležba na občnih zborih je zadovoljiva. Člani so na zborih mnogo razpravljali ter ponekod stavljajo koristne predloge, tako za delo organizacij SZDL kot v drugih vprašanjih. Povsod je govora o povečanju članstva.

V hribovitih predelih občine so mnogo razpravljali o potrebah elektrifikacije. Precej krajev, posebno oddaljenejših, je še brez elektrike ter je tako razumljivo, da se o tem mnogo razpravlja. Želijo si več pomoči občine in okraja, vendar pa bodo morali tudi sami prebivalci več prispevati za ta dela in ne samo čakati na pomoč od drugod.

Do sedaj so imeli občne zbore že v 27 organizacijah SZDL. V ostalih pa potekajo te dni ter bodo tako kmalu že zaključeni.

(t)

Štampiljka podjetja je denar

Pred nekaj dnevi sta prišla v neko celjsko trgovino dva moška in predložila naročilnico nekega zadružnega podjetja, glasečo se na en računski stroj. Naročilnica je bila dalirana, na njej je bila štampiljka podjetja in to celo podolgovata in okrogla. Tudi podpisu ni bilo kaj reči, bil je zelo lepo čitljiv. Uslužbenka v trgovini je na to naročilnico dala stroj, vreden nad 250.000 din, v prepričanju, da je stvar v redu. O pravilnosti naročilnice ni niti podvomila, saj sta bili na njej celo dve štampiljki.

Po preteku nekaj dni je celjska trgovina izstavila račun podjetju na temelju navedene naročilnice. Podjetje pa o vsem tem seveda ni nič vedelo: stroja ni niti naročilo, niti sprejelo! Bila je torej to le grda potegavščina, kateri je trgovina gladko nasedla. Prepričani smo, da bodo krivce našli.

Zakaj je do tega prišlo? Kje je krivda?

Vsekakor je oseba, ki je predložila naročilnico, imela možnost, da je prišla do štampilike podjetja. Žal v mnogih naših podjetjih in zadrugah to niti ni tak problem! Premalo se čuvajo štampilike. Mnogokje so preveč radodarni s štampiljkami. Ob zaključku poslovanja bi morale biti vse štampilike varno zaklenjene, po možnosti v železni blagajni. Sploh bi moralo vodstvo vsakega podjetja in zadruge imeti točno evidenco o tem, komu je bila zaupana štampiljka in kako jo slednji čuva. Ljudem je treba predočiti, da odgovarjajo za štampiljko; odgovarjajo tudi za primer, če bi zaradi njihove nepazljivosti prišlo do zlorabe štampiljke po drugih.

Res je osnova v gospodarskem poslovanju zaupanje. Če bi morali v poslovnem življenju upoštevati vse varnostne ukrepe, bi bilo to marsikje v škodo gibčnosti poslovanja. Ali je mogla podvomiti v konkretnem primeru uslužbenka, ki je prejela naročilnico od znanega podjetja?

Ali je ravnala z vso potrebno skrbnostjo? Gotovo je, da je pokazala preveliko zaupanje v štampiljko podjetja. Če oseb ni poznala, bi bila morala zahtevati predložitev pooblastila, ki bi se glasilo na določeno osebo; zlasti znatna vrednost predmeta, ki ga je oddala, ji je narekovala previdnost, da se pred izdajo predmeta telefonsko ali kako drugače prepriča o pristnosti naročila.

Podoben primer se je pripetil v neki zadrugi v našem okraju. Nekdo je izrabil štampiljko, ponaredil celo podpis vodilnega uslužbenca ter prodal pod to firmo blago drugemu podjetju.

Oba primera sta se zgodila v zadružni organizaciji. **Ali je res ravno v zadružnih organizacijah najlaže priti do štampiljke v nepravilne namene?**

V bodoče bo treba pri vseh podjetjih in zlasti tudi pri zadrugah posvečati večjo skrb štampiljkam. Iz obeh primerov je razvidno, da pomeni štampiljka podjetja denar, in to včasih prav v znatnih zneskih. S štampiljko je treba ravnati kakor z denarjem in paziti na to, da ne pride v neprave roke. Navedena primera naj nam bosta v opomin.

Dr. P. P.

Več koristnih predlogov za izboljšanje gostišč v Celju

Da bi se celjski gostinci strokovno čim bolj izpopolnjevali in izpopolnili, prirejajo v okviru svoje sindikalne organizacije kar zapovrstna strokovna predavanja.

Na zadnjem množičnem sestanku so pretekli teden člani sindikalne podružnice gostincev kritično pregledali uspehe pravkar zaključenega strokovnega tečaja gostincev in ugotovili, da so nekatera gostinska podjetja kljub objektivnim težavam redno pošiljala svoje uslužbence na predavanja (Pošta, Vino-Koper, Ojstrica), medtem ko se druga gostišča sploh niso odzvala. Tako so n. pr. javno kritizirali Kolodvorsko restavracijo, ki na tečaju sploh ni imela svojega zastopnika, bilo pa bi spričo najštevilnejšega obiska tujcev ravno za njo primerno in nujno, da bi pri svojih uslužbencih podprla stremljenje po strokovni izpopolnitvi, ki so jo nudila januarska in februarska strokovna predavanja.

Upravnik »Ojstrice«, tov. Komerički je izrazil mnenje, da bi s predavanji še nadaljevali in da bi na njih načelno obravnavali še kuharstvo, ki predstavlja problem vseh celjskih gostinskih podjetij. Upravnik restavracije Pošta tov. Planinšek je k temu pripomnil, da bi bilo prav, da bi k bodočemu razporedu predavanj vključili še turistično geografijo celjskega okraja, s posebnim poudarkom na najzanimivejše turistične postojanke, da ne bi bili gostinski uslužbenci v zadregi, če jih kdo vpraša za take informacije.

Nadalje so celjski gostinci na svojem množičnem sestanku razpravljali tudi o pripravah za volitve v delavske svete. Opaža se, da dosedanji predsedniki DS dostikrat niso sposobni opravljati v redu svoje naloge. Zato naj bi se pri sindikalnem svetu organizral seminar za predsednike DS in upravnih odborov.

Glede cen v prehrani so si bili celjski gostinci edini v tem, da bodo stremeli za ceneno in boljšo prehrano, da bodo naši abonenti zadovoljni. V Celjskih gostinskih podjetjih je tudi občutno pomanjkanje hladilnikov. Bliža se letna sezona in treba bo pri modernizaciji lokalov v prvi vrsti skrbeti za to, da bodo imeli prepotrebne hladilnike.

V sklopu sindikalne podružnice gostincev naj bi organizirali v Celju tudi tečaj tujih jezikov za direktorje in vodilne uslužbence gostinskih podjetij. Dostikrat se namreč pripeti, da pride tujec v gostinski lokal, pa se direktor raje skrije, ker ne obvlada njegovega jezika. Sindikat bo preko Gostinske zbornice skušal doseči organizacijo takega tečaja.

Nadalje so celjski gostinci razpravljali še primere grobega nastopa pijancev in neplačnikov v gostinskih lokalih. Gostinska podjetja imajo v takih primerih zelo težko stališče. Prodajo alkoholnih pijač na up bo treba enkrat za vselej preprečiti.

Uprava za ceste bo dobila nov pravilnik za plače

Na zadnji seji Sveta za komunalne zadeve pri občini Celje so člani obravnavali pravila in pravilnik o plačah Uprave za ceste.

V pravilniku je označena postavka, da se bo cestni odbor sestajal samo dvakrat letno. Člani sveta pa so sprejeli predlog, da naj se odbor sestaja vsaj štirikrat na leto.

Nadalje so osvojili še predlog, da bi naj bili v cestnem odboru poleg drugih predstavnikov zastopani tudi vsi krajevni cestni odbori.

Uprava za ceste ima preko 260 km cestnega omrežja v oskrbi, nima pa nikakega prevoznega sredstva. Zato je prosila LO, da ji odobri nabavo avtomobila, ki ji ga ponuja celjsko podjetje SAD za vsoto 1 milijon 300.000 din. Ker Uprava za ceste in kanalizacije spričo obširne kilometraže rej nujno potrebuje prevozno sredstvo, je Svet za komunalno nabavo avtomobila odobril.

NABAVA POSEBNEGA AVTOMOBILA ZA ODVOZ SMETI?

Dosti je bilo v Celju že upravičene kritike zaradi nekulturnega odvoza smeti. Podjetje »Snaga« zato predlaga nakup posebnega avtomobila za odvoz smeti, ki bi stal približno 6 milijonov din. Člani komunalnega sveta so se načelno strinjali z nabavo takega avtomobila, če bodo možnosti za nabavo.

Dejstvo pa je, da s takim načinom prevoza smeti v Celju ne moremo več nadaljevati.

NA POL DOGRAJENE ZASEBNE HIŠE BO TREBA DOKONČATI

Skoro slednja številka našega lista obravnava perečo stanovanjsko problematiko v Celju. Pri nas pa je registriranih preko 100 zasebnih hišic, ki so napol dograjene, zasebni gradilelji pa spričo pomanjkanja denarnih sredstev istih ne morejo dokončati.

Člani Komunalnega sveta so na svoji seji sklenili, da bo tem ljudem vsekakor treba pomagati. Zato bodo zainteresirali celjsko stanovanjsko zadrugo, da bo v tem smislu spremenila svoja pravila in graditeljem na nek način pomagala.

UREDITEV ČISTILNIH NAPRAV

Koliko priložb in koliko nepotrebnih stroškov imata celjska in okoliška industrija zaradi neurejenih čistilnih naprav! Že pred leti je bila v Celju imenovana komisija, ki je delala na tem vprašanju, toda lani je vse delo zamrlo. Letos je bila imenovana nova komisija, ki se je sicer resneje lotila te naloge, toda ima težkoče, ker posamezne tovarne nočejo dostaviti zahtevanih elaboratov. Delo komisije se je vedno krhalo ob dejstvu, da pač nismo imeli strožjih ukrepov, s katerimi bi industrijo primorali, da bi se stanje izboljšalo.

Kdaj bomo zgradili griški most

Dva in pol kilometra od Žalca proti jugu leži sredi samih sadovnjakov v vznožju Bukovce in Kamnika prijazna vas Griže. Še južneje, prav v vznožju stožčastega Gozdnika, pa rijejo zabukovški rudarji pod debelimi plastmi zemlje za črnim zlatom. Promet v te nekoliko odmaknjene predele Savinjske doline, ki so dali vrsto revolucionarjev za našo današnjo družbeno stvarnost je šel prek griškega mostu, ki je pa bil v dobi okupacije porušen. Takoj po osvoboditvi je rudniška uprava spričo velikih potreb po premogu zgradila za nemoteno obratovanje lastne industrijske proge ozek betoniran most, ki še tudi danes služi svojemu namenu. Toda leseni most za vozni in osebni promet še vedno čaka na graditelje, čeprav smo že enajsto leto po osvoboditvi.

Da je potreba po čimprejšnji zgraditvi omenjenega mostu zares skoraj neodložljiva, menda nihče ne dvomi. Začasno so rešili vprašanje na ta način, da so odprli most z industrijsko železnico tudi za ves ostali promet. V ta namen so montirali na obeh straneh mostu železniške zapornice in postavili čuvajnico. Prej so morali kmetje prevažati poljske pridelke in druge potrebščine po zelo oddaljenih ovinkih, bodi čez kasaški, bodi čez grobeljski most, medtem ko je rudnik uporabljal mostiček tudi za promet s svojimi motornimi vozili. Toda taka zasilna rešitev lahko rodi težke posledice. Iz griške smeri namreč cesta in železnica proti Savinji vidno padata. Če se primeri, in to se zgodi večkrat, da se vagončki od kompozicije odtrgajo, potem je kljub varnostnim napravam zavoljo ozkega mostu (ca. 3 m) nesreča neizbežna. Ni še dolgo tega, kar se je zgodila na ozkem mostiču podobna prometna nesreča, ki sicer ni terjala smrtne žrtve, povzročila pa je težje telesne poškodbe in znatno materialno škodo.

Da se izognemo posledicam, bo treba že zdavnaj sprejeti sklep o takojšnji postavitvi novega griškega mostu za osebni in vozni promet čimprej uresničiti. V vseh občinskih, pa tudi v okrajnem proračunu zadnjih let, so bili predvideni določeni zneski v ta namen. tudi predlog proračuna nove žalske občine vsebuje večji znesek za tako investicijo. Če bi se bili že odobreni zneski stekali v fond za gradnjo mostu, bi danes nemara razpolagali z zadostnimi zneski, s katerimi bi pereče vprašanje odstranili z dnevnega reda. Kaj pa če bi se tudi grižki kmetje zganili in se zgledovali po svojih sosedih v Seščah, ki samoiniciativno in z lastnimi stroški grade kake tri kilometre više nov, lesen most čez Savinjo?

Naša DRUŽINA in mladina

Naši prazniki in estetska vzgoja

Med zelo pomembne naloge pri oblikovanju našega otroka sodi estetska ali lepotna vzgoja. Le ta najbolj močno poudarja otrokov duhovni svet, ga bogati in plemeniti.

V socialistični družbi si ne moremo misliti človeka brez srca, ki ni tovariški, ni plemenit.

Žal je danes večkrat beseda tovariš le lahkomiselno ali čisto uradno izrečena, ki nima svoje prave globine.

Če je človek človeku dober, odkrit, plemenit in pripravljen, da mu pomaga, je res tovariš. Ni čudno, da je ta beseda krepko vzniknila v narodnoosvobodilni borbi. Brez tovarištva v njej, ne bi bilo zmage.

Količina besede ne sodi samo v področje družbeno moralne vzgoje. Kajti resnično nesebičen človek, ki pokaže to tudi v dejanjih, je plemenit, je prepojen z duhom socialističnega humanizma.

Za takega človeka se borimo danes. Estetska vzgoja je nepogrešljiva naloga v sodobni vzgoji. Otroka mora naučiti opazovati in uživati lepe slike, pesmi, kipe, duhovno lepoto ljudi. Pozneje pa na osnovi tega izostri v njem čut za pravilno ocenjevanje pravih umetnin in ga tako navaja k samokritičnosti.

Ob vsem tem kleše iz njega tovariša, človekoljuba, borca, ki se plemenit in pravičen bori proti vsaki obliki izkoriščanja.

Mnogo je sredstev za estetsko oblikovanje naših otrok:

V prvi vrsti red in čistoča, ki sta hkrati osnovni higienski zahtevi vsakega posameznika.

Zdravo in prijetno okolje, v katerem otrok rase. Lepa, umetniška slika, ki otroku izvabi medmete občudovanja. Na lepote je otroka treba opozarjati. Navajamo ga na opazovanje lepih slik, kipov, ali ne bo lepa slika, lepa pesem dramila in krepila otrokova čustva! Le ta bodo dojemala umetnost, oblikovala se bodo in plemenitila.

Sladke uspavanke so že skoraj zamrle. Ali se ne zavedajo matere, da jih otrokovo okolje, čim je zaznalo široki svet, posluša?

Že pri dojenčku se začenja estetsko oblikovanje otroka. Pojte mu uspavanke, učite ga otroške pesmi, vključujte ga v otroške in mladinske pevske zbore. In slednjič! Dajte mu instrument v roke! Ne bo Vam žal! Otrokova čustva ste zdravo in koristno usmerili. Peljite ga po cesti dobrote in ljubezni. Prav tako! Mogoče ste mu v kritični dobi dali prav tisto, kar je želel. Dali ste hrano vedno močnejšim čustvom in oplajajte jih.

Še in še bi lahko naštevali sredstva. Toda danes želim spregovoriti več o naših praznikih.

Ni še dolgo, ko smo proslavljali 29. november. Še je pred nami največji otroški praznik — novoletna jelka.

Slavljenje praznikov je prastaro. Nastajali so ob prelomnicah v naravi: prehoda zime v pomlad, jeseni v zimo itd. Nastajali so ob pomembnih človekovih dogodkih... rojstvo, smrti, zmagi in drugih. Vsak praznik je pomenil bogato notranje doživetje. Takrat se je človek notranje sprostil in izživljal. Praznik mu je bil vir lepote in tihega zadovoljstva. In prav zato ostane močno sredstvo za estetsko oblikovanje naše mladeži.

Praznike danes, v silnem utripu dela, preveč zanemarjamo. Ne mislimo pa pri tem, koliko najlepših doživetij in spominov smo otrokom ukradli. Ukradli smo jim delček čiste lepote.

Ne pozabljajmo na rojstne dneve v družini. Ne gre za torto in druge slaščice. Ne! Vsebina tistega dneva naj bo bogata. Čestitka, primerna otrokovemu razvoju, da jo bo razumel, dekoracija otrokove slike, svečke, ki štejejo njegova leta, lepa pesem — to bo otroku neizbrisno, nadvse svečano in estetsko. Prav vsi člani družine takrat morejo sodelovati, kajti otrok čuti, da je zanj velik dogodek le, če ga čutijo tudi drugi.

Enako navajajmo otroke, da pripravijo praznik za rojstni dan staršev. Poleg estetskega momenta se pri družinskih praznikih utrjuje harmonija. Odnos med starši in otroci postane še bolj prisrčen. Spoštovanje med njimi se še poveča.

Ali ste kdaj, dragi starši, pomislili, koliko veselih in notranje doživelih ur ste odtrgali sebi in otrokom, ako v vaših družinah ni prazničnih razpoloženj?

Otrok se je navadil spoštovati in ljubiti družinske praznike. Kaj lahko mu bo sodelovati pri praznikih, ki so posvečeni naši oblasti, njenim voditeljem, slavni zgodovini in otroškemu veselju samem!

Če se v družini otrok ob prazniku nauči resnično ljubiti in spoštovati svoje brate, setre in starše, se bo v enaki meri naučil spoštovati in ceniti vse druge praznike.

Toda ni dovolj samo ceniti in ljubiti praznik. Otrok naj sodeluje: krasi naj slike, plete vence, sam poje, recitira. Dejavnost vsakega otroka napenja čustva, kot napenja umetnik strune, da srebrno izzvene. Tako ima otrok občutek, da je del praznika on sam.

In prav zato naj bodo naši prazniki vsebinsko bogati. Poudarjam — vsebinsko.

Novoletna jelka je največji otroški praznik. Zato mora biti najbolj globok in prisrčen. Dajmo jim nekaj pravljic, pestre glasbe, dajmo jim umetniško recitacijo. Tudi na duhovite šale, primerno njihovi razvojni stopnji, ne pozabimo.

Še sedaj vidim otroke, kako z bleščečimi očmi zapuščajo pravljične in partizanske kotičke. V njihovi zavesti še vedno zveni Andersova pravljica. Ob partizanskem dogodku ne morejo pozabiti tujčeve krutosti. Vijolina še vedno spaja otrokov fantazijski svet. Da, predvsem vsebina! In prav o njej, taki, ki bo najbližja otrokovi notranjosti, bomo te dni pred Prešernovim dnem mislili.

Ne pozabimo na pesnika, otroškega dobrotnika, ki je vselej imel pripravljene za otroke sladke fige. Povejmo jim, da so s Prešernovimi verzi na ustih umirali borci v herojski narodnoosvobodilni borbi.

Kadar mislim na veličino Prešernovih del, se vedno domislim dogodka v Poezijah, prežetih s srčno krvjo padlega partizana.

Njegovo zamisel, neizpolnjene sanje — je uresničila zmagovita partizanska borba.

Če smo razširili in obogatili vsebinski del praznika, njegova lepota ne bo umrla z istim dnem.

Še in še bo živela in spremljala otroka do starca in še takrat mu bo velik in lep spomin, ki je sladak, kot pesem, kot je napisal Ivan Cankar. Sladak — in s tem smo vse povedali.

V. Š.

V PLINARNI-VODOVOD NI VSE V REDU

Nedavno je posebna komisija v podjetju Plinarna-Vodovod ugotovila nekatere pomanjkljivosti, ki jih bo podjetje v predlaganem roku moralo odpraviti. Predvsem gre za previsoko zalogo materiala, družbenih skladov niso odvedli in gradbenih dovoljenj pred pričetkom gradenj niso upoštevali.

Vzroki za te pomanjkljivosti so predvsem nezadosten kader in neprimerni poslovni prostori. Podjetje je obljubilo, da bo v 3 mesecih te pomanjkljivosti odpravilo.

PROSLAVA DNEVA ŽENA V BRASLOVČAH

Odbor žena zadružnic pri Kmetijski zadrugi v Braslovčah je prisrčno proslavil 8. marec. V dvorani Doma Partizan se je zbralo nad 80 žena. Po predavanju o pomenu praznika je sledil kulturni program, nakar so žene priredile čajanko.

KOTIČEK za naše žene

KAKO ČISTIMO PREPROGE

Preproge so se nam v zimskem času precej zamazale in potrebujejo temeljitega čiščenja. Mastne madeže čistimo z magnezijo in bencinom. Barve na preprogi osvežimo s kislim zeljem, ki pa ne sme biti premokro. Navadne preproge lahko tudi peremo. S kislim zeljem pa čistimo preproge takole: najprej dobro iztepemo z njih prah in ga izkrtačimo z dobro ščetko. Nato natresemo po preprogi dobro ožetega kislega zelja in ga vlačimo po vsej preprogi. Osuši jih na prepihu. Volnene preproge očistiš tudi s krpo, namočeno v kisu. Madeže črnila odpraviš s preproge z mlekom. Vzemi gobo, namočeno v mleku in izpiraj madež toliko časa, da izgine. Madeže črnila pa odpravljamo s preprog tudi z limonovo kislino. Oljnat madež boš odpravila z bencinom ali s pivnikom in vročim likalnikom. Vse druge madeže pa odpraviš z milom in vodo. Milni madež še splakni s čisto vodo in osuši. Če opaziš v preprogi molje, jo dobro iztepi in skrtači, nato pa prelikaj z mokro krpo. Če jo namočiš v salmijakovi raztopini, bo učinek še boljši.

Perzijske in druge dragocenejše preproge zahtevajo še posebno skrb. Ko si takšno preprogo dobro iztepla, očisli mastne madeže z bencinom, vso preprogo pa čisli z vodo, ki si ji dodala salmiaka. Da se volna spet dvigne, jo zlikaj narobe, kakor baržun, in preproga bo prenovljena.

Kuhinjske in dolge vežne preproge iz kosovih vlaken pa očediš z močno kriačo in slano vodo (200 g soli na 20 l vode). Seveda pa moraš prej odstranili ves prah iz njih.

Če le mogoče, iztepajmo preproge ob meglenih in vlažnih dneh, ko se prah hitreje in bolje vsede, pozimi pa jih slepajmo v snegu, da ostane vsa umazanija v njem.

*

Tudi premogov prah lahko s pridom uporabimo za kurivo, če ga navlažimo z vodo, oblikujemo kepe in jih zavijemo v časopisni papir. Taka »polena« dajejo dovolj toplote in jo drže po nekaj ur. Lahko pa premogov prah tudi zmešamo z žagovino, ga zgnetemo z namočeno ilovico in s tekočim premogovim katranom. Iz te gmote lahko spet oblikujemo plošče ali polena, jih posušimo in imamo ceneno in zelo izdatno kurivo.

Se ena zelo lepa garnitura za spomlad. Narejena je iz tweeda, ali iz primernega sukna. Obleka se spredaj zapenja.

Nesmrtni Don Juan

Deveta premiera v Celjskem gledališču: 21. marca 1956

Več stoletij že straši in kolovrati po vseh odrih tega sveta (dramskih, opernih, komedijskih, filmskih) simpatični nepridiprav in hudobni veseljak don Juan Tenorio: rojen v starodavni španski bajki, se je pretelovadil skozi neštete obdelave, od prvega Tirsa de Moline mimo Molièra in Mozartove opere do raznih modernih inačic, večidel komedijsko-parodističnih. Med najlepše obdelave te večnostne téme sodi prav gotovo klasična slovenska pesnitev: Puškinova »mala tragedija« *Kameniti gost*. Z njo se vrača Celjsko gledališče po daljšem presledku zopet k primerku slovanskega (izvenjugoslovanskega) repertoarja. Nedvomno je ta izbor dragocen in pomenljiv: saj je ime Aleksandra Sergejeviča Puškina, tega »sonca ruske poezije« — nedvomno pomemben kažipot v raziskavah slovanske slovstvene dediščine, eden najvišjih vršacev, do katerih se je vzpela ne samo ruska, temveč sploh slovanska in tudi svetovna misel.

Toda *Kameniti gost* sam ne bi napolnil večera, saj traja le kako uro. Drugo polovico večera zatorej napolnjuje moderna nizozemska obdelava iste teme, komedija o bolnem don Juanu, h kateremu istočasno hoče na obisk šest njegovih nekdanjih ljubimk: *Don Juanovo pismo* izpod peresa znane nizozemske gledališke delavke Luise Treves. (Del našega občinstva je to komedijo nemara videl lani, ko so jo v večeru treh enodejank o ljubezni uprizorili na gostovanju mariborski igralci.) Četudi je ta igra po slogu in zamisli povsem drugačna od Puškinove, je vendar idejno in smiselno njena prava nadaljevalka in jo zato upravičeno pridajamo prvi. Saj gre za isto misel, kot jo v okvirnem besedilu celjske uprizoritve pove »ravnatelj gledališča«: *Don Juan vas ljubi vse, v vseh vas je našel sebe in vsakokrat le sebe pravega, sebe vsega... Zakaj ime mu je Življenje, Radost, Ljubezen.* — Enotna misel, pa tudi to omenjeno okvirno besedilo obeta popolno zlitje dveh dramskih miniatur v enovito in zaokroženo predstavo. In ta predstava je namenjena ne toliko nekim visokodonečim idealom »književnega gledališča«, kolikor živemu občinstvu, ki si želi v isti sapi dojemati sveto grozo in sproščeno muzanje. Oboje utegne dobiti.

„Ljudski oder" gostuje

Delovanje našega odličnega amaterskega gledališča je minule dni čvrsto in plodno odjeknilo izven območja Celja in s tem potrdilo globoko tradicijo njegove kulturne prosvetne dejavnosti.

Odzvalo se je prošnji Okrajnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva in prirejalo v počastitev dneva žena gostovanja v Kozjem, v Nazarju in v Laškem.

Gostovanje je bilo povsem smiselno, globoko povezano s praznovanjem dneva žena. Delo ameriške pisateljice Pearl S. Buckove »Kvej-Lan«, dramatizacija borbe med starimi in mladimi na Vzhodu in s tem borbo naprednega sveta z zaostalostjo, ki še tiči v preprostem ljudstvu v običajih praznoverja in tradicij. Četudi oblike zaostalosti pri nas niso povsem enake, vendar so istega izvora. Izraz suženjstva, ki je oklepalo ženo stoletja, bremeni tudi našo ženo z občutkom manjvrednosti.

Vsepovsod je bilo to delo sprejelo z velikim navdušenjem, dvorane so bile polne, kar dokazuje, da si tudi ljudje na podeželju želijo resnih in kvalitetnih del. Priznati se mora »Ljudskemu odru«, da v svoj repertoar vključuje dela, ki pomagajo dvigati napredno socialistično misel in s tem pomaga množičnim organizacijam k dviganju kulturnosti in razgledanosti ljudskih množic. To je amaterско gledališče, v katerem sodelujejo požrtvovalni igralci — amaterji, ki po končanem poklicem duševnem ali fizičnem delu marljivo prihajajo k vajam in s svojimi deli dokazujejo, da razumejo pravilno svojo nalogo. Zato je res vredno podpreti njihova stremljenja! Poleg gostovanj sedaj prav pridno pripravljajo novo delo, za otvoritveno predstavo na novem odru, ki bo v prvi polovici meseca maja. V novem domu želimo amaterskemu gledališču »Ljudski oder« nadaljnje uspehe, saj je potreba po kulturnem izživljanju in dojemanju globoko vkoreninjena v naših ljudeh.

Pavla Rovanova

Iz albumov naših umetnikov

Akademski slikar J. Čirič: Vojak

Pevski koncert v Štorah

Ženska pevska sekcija DPD »Svoboda« iz Štor je pred dnevi v Domu kulture v Štorah priredila skrbno pripravljen pevski koncert pod vodstvom pevovodje Avgusta Ulage in napovedovalke Božene Svetek. Koncert je obsegal dva dela, v katerem so peli dvajset narodnih in umetnih pesmi, pevki tov. Danica Ulaga in Zlatka Žohar pa sta nastopili s solospevi.

Ta zbor je bil ustanovljen šele predlani, vendar je v tem času dosegel že izredno lepe uspehe. Vanj je vključeno 30 pevk, ki se marljivo vadijo za razne nastope. Zbor je imel že več nastopov in koncertov.

Nekaj je treba ukreniti . . .

Še nekaj besed o najsodobnejšem vzgojnem sredstvu — filmu. Prav o njem so dosti razpravljali pretekle dni na republiškem plenumu SZDL in LMS.

Na film mislim prav sedaj, ko je celjski okraj anketiral vse srednje šole, da bi tako dognal, kaj meni o filmu naša mladina. Zanimivo bi bilo brati, kaj je anketa pokazala.

Da bo naša doraščajoča mladež znala kritično gledati vsak film in ga tudi pravilno oceniti, je treba še dosti, dosti vzgojnega dela.

Tako nas naj ne preseneti, da je danes otrokom do 14. leta starosti najbolj všeč film zapada — cowboyski film, ki je poln napetih in razdraženih momentov.

Prav gotovo so prvi vtisi takih filmov za otroka porazni, strašni. Toda prav zato, ker so napeti, otroka ponovno in še z večjo silo pritegnejo. Mnogi so to trditev dokazali tako, da so v tistih napetih trenutkih fotografirali otroške obraze. In kaj so izražali: strah, muko, grozo. Čisto naravno!

Tako se ponovno sprašujemo, kako je vendar mogoče, da naše kinematografe vedno bolj preplavljajo gangsterski filmi. Saj razumemo tudi trgovsko-obrtniški moment, ki da več denarja. Vemo, da naše družbe, ki filme izposojajo, morajo poleg dobrih filmov sprejeti tudi slabe. Istočasno pa nas skrbi vzgoja mladine in negativen vpliv takih osladnih, revolverskih filmov.

Kaj nam le-ti hočejo povedati? Trdo in neizprosno brez spoštljivosti povedo, da je življenje človeka velika ničla. Je kot tleča iskra, ki jo lahko vsak čas upihneš! Kaj ima tako mišljenje, ki prepleta cowboyske filme, zveze z moralno etičnimi načeli socialistične družbe? Nič, prav nič!

Marsikdaj ob takih filmih znorijo celo odrasli ljudje in potem v tisti naivnosti vzdihnejo: »Pet je bilo mrtvih zaradi enega dekleta — ali mogoče zlata!«

In kaj naj poreče doraščajoča mladina, ki je čustveno razgibana in čustvo večkrat popolnoma prevlada razum?!

Takole ob nedeljskih popoldnevih se starši najlaže znebijo otrok, da jih spustijo kamor koli. Nič čudnega, če se le-ta zateče v kino. Naravno! »Za malo denarja dosti muzike!«

Potem pa se oče in mati začudeno sprašujeta, od kdaj je njun sin tako pretepaški, surov, tarzanski.

Če s klici na pomoč še ne bomo mogli takoj izboljšati repertoarja naših kino dvoran, potem bomo morali vsaj kontrolo zaostriti.

Vsaj nismo za to, da bi mladina sploh ne smela gledati filma. O da! Film, pol globokih moralno etičnih vrednot, je več vreden kot ne vem koliko ur moralne vzgoje.

Manjka nam dobrih mladinskih filmov. Sigurno ste že gledali filme: Pepelko, Lassie, Hraber kot Lassie in druge. Za navedene lahko trdimo, da so vredni mladine.

Kaj naj povem še ob koncu? Želim le to, da bi se za film, in za vsak film, zanimali starši in vzgojitelji.

Starši in vzgojitelji morajo sami najprej videti film. Šele potem lahko presodijo, če bo film dojemljiv njihovim otrokom. Hkrati pa morajo ob presojanju upoštevati še otrokovo razvojno stopnjo.

Skrajni čas je že, da se spremeni repertoar naših kino dvoran. Naši mladini več dobrih mladinskih filmov, ki bodo pozitivno oblikovali njeno duhovno rast!

Nekaj je treba ukreniti... Toda ne samo pisati, tudi dejanj je treba!

Glasbeno življenje v Celju

Po nekaterih uspelih koncertnih gostovanjih je zavladalo v Celju zatišje, ki ga bo v kratkem prekinil niz lepih glasbenih prireditev. V sredo, 14. marca je obhajalo Celjsko pevsko društvo, vključeno že nekaj let v kulturno umetniško društvo »France Prešeren«, 60 let obstoja.

Zaradi obolelosti pianista Marijana Lipovška odpade ta mesec abonmajski koncert. Prihodnji bo v sredo, 4. aprila, in sicer se bo predstavil »Ljubljanski komorni kvintet, ki ga sestavljajo Celjanom znani umetniki Dermelj, Prevoršek, Zalokar, Lobetova, Lipovšek. Spored bo obsegal eno predklasično trio-sonato, Dvořakov tercet za dve violini in violo, Škerjančev trio (violina, viola, čelo) in Franckov klavirski kvintet.

Prof. Anton Trost, ki uživa veliko simpatije Celjanov, se je odzval našemu vabilu ter bo koncertiral v Celju 25. aprila. To bo *sedmi* abonma koncert. Trost sestavlja svoje sporede vedno zelo solidno ter zadovoljuje vsakega poslušalca, tako glasbenika kot ljubitelja-amaterja, ker vsakemu nekaj da.

Tokrat ima na sporedu Frescobaldijevo skladbo za orgle, ki jo je priredil za klavir Ottorino Respighi. — Viteslava Novaka »Sonato eroico«, v II. delu sporeda pa Dvořakove »Varijacije«, 5 krajših kompozicij Pavla Šivica in za zaključek nekaj Chopinovih skladb.

Na zadnjem koncertu letošnje sezone bomo spoznali japonsko pianistko Kioko Tanaka, ki stalno koncertira v Evropi in je zlasti v Parizu dobro znana. Ta koncert bo 9. maja in bo gotovo privlačen tudi za take, ki sicer ne hodijo redno h koncertom.

Glasbena šola, ki organizira koncerte v Celju v povezavi s koncertno direkcijo Slovenije, se trudi, da pridobiva za gostovanja v Celju najboljše domače in tuje umetnike. Žal vedno to ni mogoče, ker so stroški za inozemce zelo veliki, tako da jih z inkasom koncertov sploh ne moremo kriti. Razveseljivo je, da imata »Zveza Svobod« in mestni občinski odbor toliko razumevanja, da marsikak koncert finančno podpreta. Nadalje pa je omembe vredno tudi to, da je zanimanje za koncerte letos izredno naraslo, sedaj je namreč 325 abonentov, od tega je mladincev preko 100. To število je sorazmerno največje v Sloveniji in nam dela čast.

Glasbeni večer v Libojah

Da, ravno pri naslovu se je začelo. Večkrat se zgodi, da malenkosti predstavljajo največji pomen. Tako smo tudi mi razpravljali ali bo koncert ali glasbeni večer. No in kljub temu, da je koncert že udomačen naslov za pevske in glasbene prireditve, smo se odločili za glasbeni večer.

Ob takem razpravljanju se pa rado zgodi, da največkrat pozabimo na izvajalce programa, na njihov trud, ki je bil vložen, da so se lahko predstavili občinstvu. Pri tem včasih niti ne upoštevamo, da je večina sodelujočih zaposlena globoko pod zemljo pri kopanju premoga ali v prahu in vročini pri proizvodnji keramike. No, če bomo tako cenili delo naših tihih prosvetnih sodelavcev v društvih, potem seveda od njih ne bomo zahtevali to, kar nam dajejo razni poklicni kvarteti, orkestri itd., temveč bomo s tem, kar nam nudijo, lahko zadovoljni.

Pevska sekcija »Svobode« v Libojah pripravlja v sodelovanju z glasbeno sekcijo za 17. marca v domu »Svobode« v Libojah glasbeni večer. Program bo zelo pester, saj se bodo predstavili ženski in moški pevski zbor, tamburaški in harmonikaški zbor in solisti. Za zaključek pa bodo nastopili še s spevoigro »Na planincah«. Povedati pa moramo še to, da gre največ zaslug za to lepo prireditev pevovodji tov. Cerarju in kapelniku tov. Kovaču, ki bosta tudi vodila izvedbo na tem glasbenem večeru.

Lu-Bo

Priprave za Šaleški kulturni festival

Pred kratkim so se zbrali odborniki občinskega odbora Svobod in prosvetnih društev občine Šoštanj, da se pogovore o delu odbora, pa tudi o delu posameznih društev v občini.

Da bi delo res rodilo uspehe, so na tej seji imenovali izobraževalno, dramsko, glasbeno in gospodarsko komisijo. Za čim bolj uspešno delo je bil sprejet naslednji program: Letos bodo gospodarsko politični tečaji pri Svobodi Velenje in Šoštanj ter pri Prosvetnem društvu v Šmartnem ob Paki.

Ljudska univerza Velenje in Šoštanj bo zajela z enomesečnimi predavanji vsa okoliška naselja. Ustanovili bodo društvo v Ravnah pri Šoštanju.

V tem letu bo občinski kulturni festival, ki naj bi prikazal delo društev na terenu. Na tem festivalu bodo nastopili pevski zbori, mladinski pevski zbori, orkestri, godbe na pihala, dramske skupine in šahovske sekcije.

Da bo festival uspel, bo poskrbela posebna strokovna komisija, ki se je že sestala in pripravila vse potrebno gradivo.

Šaleški festival bo slovesno zaključen na dan rudarjev, dne 3. julija z združenimi nastopi godb in pevskih zborov ob Velenjskem jezeru.

Uspelo predavanje o Šaleški dolini

Pred dnevi je predaval v okviru Ljudske univerze v Domu Svobode v Šoštanju ing. Ahčan iz rudnika Velenje »O razvoju in bodočnosti Šaleške doline«. Nad 300 poslušalcev se je udeležilo tega predavanja, med temi tudi mnogo poslušalcev iz šoštanjske okolice. Mnoge med njimi je trla bojazen, da bo moral zaradi razširjenega delovanja premogovnika v Velenju kaj kmalu zapustiti svojo zemljo in dom. Ing. Ahčan pa je pojasnil poslušalcem gospodarski pomen naše doline in potolažil poslušalce, da bodo ta naselja kljub nujnim gospodarskim nalogah in razvoju vendarle ostala še lepo vrsto let, tako kot so.

Ljudska univerza ima v programu še mnogo zanimivih predavanj. Prihodnji teden nas bo obiskala naša rojakinja tov. Olga Vrabič. Za njeno predavanje »O vtisih s potovanja po Grčiji in Izraelu« je že sedaj mnogo zanimanja.

V ŠTORAH SO USTANOVILI TAMBURAŠKI ZBOR

Na pobudo DPD »Svoboda« v Štorah so te dni ustanovili tamburaški zbor. Vanj se je vključilo 92 mladincev in mladink. Zbor vodi večletni tajnik »Svobode« tov. Jože Brdnik, poučuje pa ga tov. Janko Hočevar iz Celja. Vaje so vsak torek in petek v Domu kulture. Zbor bo imel 24 instrumentov. Dosedanji obisk in zanimanje na vajah je zelo razveseljiv.

ALBIN PODJAVORŠEK:

Pot do izobrazbe je težka

VLOGA IZOBRAŽEVANJA V SODOBNI DRUŽBI

Po težkih preizkušnjah in grozotnem trpljenju smo si ustvarili novo domovino in pred našo generacijo se je pojavila vrsta nalog, ki se jih moramo lotiti in jih moramo rešiti. Ob stikih s temi nalogami pa marsikdo nemočen obstane — ob spoznanju, da je premalo samo ljubezen do dela in še tako močna volja do uspehov, ob spoznanju, da je težko v naših dneh človeku brez solidne izobrazbe in raznih sposobnosti, ki so potrebne, da naloge uspešno dovršimo.

Izobraževanje pomeni spoznavanje življenja, spoznavanje zakonitosti prirode, človeške družbe in mišljenja. Naša domovina je na široko odprla vrata izobrazbe slehernemu našemu človeku. Imamo celo vrsto šolskih in vzgojnih ustanov za predšolske otroke, za šolarje, za doraščajočo mladino in za odrasle. Na vratih našega izobraževalnega sistema so napisana najmodernejša šolska načela, ki omogočajo zajetje najširših ljudskih množic v izobraževalni in vzgojni proces. Prvo, osnovno načelo je obča šolska obveznost, ki ji je podvržen vsak jugoslovanski otrok od 7. do 15. življenjskega leta. V teh osmih letih povprečno nadarjeni otrok dovrši štiriletno osnovno in štiriletno nižjo srednjo šolo; kratko pravimo temu: osemletko. V teh osmih letih si bo osvojil osnovna znanja, spretnosti in privajenosti, oborožil se bo ob solidnem šolskem delu s solidno izobrazbo, ki mu bo odlično služila pozneje, ko se bo usmeril v kak poklic ali pa se bo želel izobraževati nadalje v višji srednji šoli ali še pozneje na univerzi. Posredovati hočemo izsledke prave, resnične znanosti, brez kakršnihkoli mističnih primesi ali praznovernih predsodkov. Izobrazijo naj se tako moški kakor ženske, izobraževanje pa naj bo v materinskem jeziku. Naš šolski sistem omogoča sposobnemu, nadarjenemu prosto pot, a naša stvarnost mu nudi tudi materialne možnosti in vso moralno podporo, da bi prišel do svojega poklica in potem s svojim delom domovini in ljudstvu vračal v povečani meri tisto, kar je za izobraževanje svoje osebnosti sprejel.

Človek se pravzaprav izobražuje vse življenje in se mu nudi za to brez števila možnosti. Kot dojenček v materinem okrilju pričenja spoznavati stvarni svet, kot malček že zgledno misli in govori itd. — v sožitju s starši in starejšimi ljudmi si iz dneva v dan kopiči predstavni in besedni zaklad ni se mu razvija mišljenje. In ko pride kot sedemletni otrok v I. razred osnovne šole, že marsikaj zna. Potem pa se izobraževalni proces nadaljuje načrtno v šoli — vzporedno pa teče ob svojevrstnih vplivih okolja nenačrtno tudi izven šole. Največji dogodek na poti k izobrazbi je pač tisti, ko se nauči brati! Branje mu nadalje razvija um, spoznava brez števila predmetov in pojavov okrog sebe, vsako leto postaja zrelejši, bogatejši za spoznavanje in za eno šolsko spričevalo. Kar si je v letih šolanja in mladega izvenšolskega življenja prisvojil, bo ostalo nesporno njegovo, njegova več ali manj trajna last, tisto, kar imenujemo dragocen zaklad, ki ga ne rja ne molji ne požro in česar mu ne bo mogel nihče vzeti.

Pot do izobrazbe je težka; človek se mora boriti z vrsto ovir izven sebe, jih mora premagovati, ko se postavljajo predenj na vsakem koraku pri njegovih težnjah, še več in več znati in se oborožiti z novimi in novimi podatki, dejstvi, mislimi, resnicami — skratka izobrazbenimi vsebinami. Boriti pa se mora predvsem s samim seboj, s svojo malodušnostjo, lahkomiselnostjo, lagodnostjo, brezvoljnostjo, lenobo; za pridobitev izobrazbe je potrebno mnogo, mnogo volje, navdušenosti, resnosti, marljivosti, pridnosti. Seveda si predstavljamo pri tem povprečno nadarjenega človeka, to je človeka, ki ima vse prirodne možnosti, razviti svoje umske sile in potem sam dalje graditi svojo osebnost. Brez dvoma pa imamo vsi, ki si prizadevamo za dvig izobrazbe našega ljudstva, največ truda in težav s takimi posamezniki, ki tičé v lastni nevednosti in nejasnosti, da je izobrazba slehernemu našemu človeku neobhodno potrebna, tako za njegovo osebno dobro, kakor tudi za dobrobit skupnosti. Tu so tudi vzroki mnogih negativnih ocen naših dijakov, posebno v razredih nižje gimnazije, in moramo jasno pribiti, da prav roditelji takih učencev ali dijakov niso storili svoje dolžnosti. Ni pa to tako enostavna zadeva: kajti sami so nevzgojeni in jim v tej smeri pač samim manjka potrebna izobrazba.

Smoter našega vzgajanja je vsestransko razvit človek, to je tak človek, ki bi bil telesno zdrav, odporen, prožen, lep; ki bi bil umsko dobro podkovan z občo in strokovno izobrazbo; ki bi bil delovno razgledan; ki bi bil prežet s socialistično moralo in ki bi imel dovolj smisla za estetske vrednote, kakršne jim nudijo lepe umetnosti. Vse to je med seboj povezano; toda za našo družbeno stvarnost si skoraj ne moremo prav predstavljati človeka, ki bi bil neizobražen, saj je ravno izobraženost ena med pomembnejšimi odlikami aktivnega graditelja socializma.

Tako prihajamo vsi skupaj čedalje bolj do prepričanja, da je izobrazba najpomembnejši činitelj v našem političnem, gospodarskem in kulturnem dogajanju. Sam razvoj nas nujno sili k temu, da zavzamemo nov odnos do vzgoje in izobrazbe, ki naj ne bosta domena ali skrb samo poklicnih vzgojiteljev, učiteljev ali profesorjev, temveč vseh, ki imajo kakorkoli opravka s sočlovekom. Zato ni čudno, da so zastopniki prosvetnih društev in Svobod na izrednem kongresu prosvetnih društev Slovenije na Jesenicah poudarili prav izobraževanje delovnega ljudstva in so v tej smeri povedali mnogo zelo globokih preudarnih misli. V pobudah in nasvetih za bodoče delo prosvetnih društev in njihove Zveze je tako tov. Roman Albreht izrazil te misli nad drugimi s temi besedami:

»Izobraževanje in vzgoja odraslih delovnih ljudi sta postali za slehernega človeka v naši deželi, ki napredno in socialistično misli ter čuti, kategorični imperativ. Dve elementarni družbeno ekonomski dejstvi sta nas vse skupaj postavili pred ta imperativ: neverjetno hiter razvoj proizvajalnih sredstev in uvedba ter razmah družbenega upravljanja.

In dalje: »Čim bolj se uveljavljajo v proizvodnji sodobni viri energije, kot so elektrika, atomska energija itd., tem bolj odpada potreba po enostavnem, nekvalificiranem, težaškem delu in raste zahtevnost po kompliciranem, visoko kvalificiranem delu, po delavcih, ki obvladajo s svojo tehnično izobrazbo in z do podrobnosti izvežbano delovno spretnostjo komplicirane delovne operacije.«

Kateri način bi izrabili na tej težki poti? Neprestano moramo imeti pred očmi dejstvo, da bo treba s trudom marsikaj nadoknaditi, česar se ni dotaknila preteklost, ki je pač zapustila vrzeli in pomanjkljivosti v znanju in izobrazbi generacije srednjih let. Naša velika skrb bodi, da predvsem čuvamo in bdimo nad mladino, ki hodi sedaj v šolo, da bo zapustila šolske klopi s čim solidnejšo izobrazbo! Kar se tiče odraslih delovnih ljudi, ki jim postaja izobrazba čedalje nujnejša potreba pri vsakdanjem delu oziroma proizvodnem procesu in v upravnem življenju, pa bo treba ukreniti vse potrebno, da si jo bodo pridobili.

Gre za dober načrt in pravilne metode dela. Važna naloga bo pri tem brez dvoma pripadla poklicnim prosvetnim delavcem, ki pa morajo za to dobiti čim večjo družbeno podporo.

Iz CELJA...

Delo organizacije SZDL na Jožefovem hribu

Terenska organizacija SZDL na Jožefovem hribu je na občnem zboru ugotovila, da se nekateri člani ZK niso odzivali povabilom za delo v organizaciji. Na terenu je bilo težavno delo z mladino, kateri bo novi odbor moral posvetiti več pažnje. Vso pozornost bo odbor v bodoče posvetil tudi predšolski mladini. Zborovalci so bili mnenja, da bi morali biti pogosteje sestanki, na katerih bi članstvo sproti obveščali o važnih političnih dogodkih. Zborovalci so izražali nezadovoljstvo, da so na zbor rih volivcev odborniki mnogo obljubljali glede izboljšanja raznih stvari na terenu, obljube pa niso skoraj nikoli bile izvršene, niti ni nihče poročal, zakaj se to in ono ni izvršilo. Tak primer je med drugim podvoz pod Pošto, ki se kljub večkratnim obljubam ni uredil. V zadnjih zimskih dneh je bilo stanje podvoza kar škandalozno. Zborovalci so obtožili upravo železnice zaradi brezobzirnosti do delovnih ljudi onstran Voglajne. Enak problem so ceste in pota na terenu, ki so v skrajno slabem stanju. Potrebno bi jih bilo vsaj temeljito pogramoziti. Naravnost slabo stanje je v Selcah. Zborovalci so zahtevali da mora občinski odbor v bodoče odgovarjati na sklepe zbora volivcev.

Malomarne člane, ki niti članarine nočejo plačati, bo novi odbor izključil iz vrst SZDL. Med letom je bilo na terenu več množičnih sestankov in nekaj zanimivih predavanj, vendar obisk članstva ni bil vedno zadovoljiv. Novi odbor bo skušal ugotoviti vzroke, zakaj ima del članstva malomarne odnose do svoje organizacije. M. Č.

PROSLAVA 8. MARCA V ZAGRADU

V nedeljo, 11. marca, so prihitele iz vse zagradske okolice žene in matere z otroki (tudi lepo število mož je bilo med njimi) v dvorano DPD »Svoboda« Zagrad, da dostojno proslave Dan žena. Proslavo so priredili v glavnem pionirji — učenci in učenke osnovne šole na Polulah. Spored je obsegal preko 15 točk. Predvsem so ugajali dramatski prizorčki, recitacije in petje. Naša najmlajša pevka, 4 letna Danica Podlesnikova je s svojim čistim glaskom navdušila vso dvorano. Veliko uspeha je žela tudi mala Cvetka Štoklasova, ki je nastopala kot pek s košem kruha na rami.

Navzoči so z veseljem in zanimanjem sledili izvajanju svojih otrok in zadovoljni zapustili dvorano.

VLOM V MESTU

Kolarsko in strugarsko delavnico nasproti gostilne »Branibor« v Stanetovi ulici so ponoči obiskali vlomilci in odnesli več raznovrstnega orodja.

LEP PRIMER TOVARIŠKE POMOČI

Na dermatološkem oddelku celjske bolnišnice leži težko bolan član kolektiva Kovinskega podjetja v Celju. Ko so njegovi delovni tovariši iz podjetja zvedeli, da ga zdravijo s transfuzijami krvi, so mu sklenili pomagati tako, da bodo zanj darovali kri. In res se je preteklo soboto javilo 16 članov kolektiva, od katerih so razen treh, ki trenutno niso bili zdravstveno sposobni, vsi dali kri za bolnega tovariša. Lahko si predstavljate ginjenost težkega bolnika, ko je zvedel za tako nesebično tovariško pomoč. Toda še več, vsa skupina je izjavila, da je pripravljena še nadalje pomagati in da lahko postaja za transfuzijo ob potrebi vsakega posameznika ponovno kliče na odvzem krvi.

POČASTITEV DNEVA ŽENA V II. ČETRTI

V četrtek, 8. marca, so se zbrale v polnem številu žene II. četrti, da dostojno proslavijo svoj praznik. Po lepem programu z govorom tov. Marice Zorkove, sodelovanjem orkestra »Beton« in dijakov II. gimnazije so bile žene pogoščene s čajem in pecivom. Prisrčna zabava se je nadaljevala pozno v noč.

GABERČANI SI ŽELE ŠE MNOGO TAKIH NASTOPOV

Društvo »Partizan« je s sodelovanjem SZDL in ZB terena Gaberje organiziralo lepo uspelo proslavo »8. MARCA« v prostorih »Partizana« v Gaberju.

Dobro naštudiran spored je številno občinstvo nagradilo z dolgotrajnim ploskanjem. Slavnostni govor je imela tov. Olga Trebičnikova.

Našim telovadcem, recitatorjem iz Doma Tončke Čečeve in tamburaškemu zboru »Svoboda« gre vsa pohvala.

Gaberčani si žele še mnogo takih kvalitetnih nastopov, ki so odraz neumornega in požrtvovalnega dela delovnih ljudi našega terena.

CENE NA CELJSKEM TRGU V TEM TEDNU

(Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor)

Krompir 14—16 (20), fižol vis. 75 (70 do 80), fižol niz. 50 (50—70), korenček — (20—50), solata 120 (—), cvetača 60 (—), špinača — (250), redkev 20 (20), hren — (150), peteršilj — (150), zelena — (60), čebula 70 (80—100), česen 80 (80 do 150), zelje gl. 20—56 (—), zelje rib. 35—40 (40—50), repa sveža — (20), repa rib. 28 (30—35), pesa 40 (40), koleraba — (30), por 60 (—), oves — (50), pomaranče 250 (—), jabolka 22—24 (22—30), rozine 360 (—), slive suhe 140 (140), sadje suho — (60—80), fige suhe 180 (—), limone 280 (—), pšenica — (50), jajca 17 (15—18), mleko — (35), skuta — (140), smetana — (200), maslo — (540), vino razno — (130), žganje — (300 do 350), koruza — (50), ječmenova kaša 80 (—), koruzna moka 48 (—), orehi luščeni 600 (540), orehi celi 170 (140—170).

GIBANJE prebivalstva v CELJU

V času od 5. do 10. marca 1956 je bilo rojenih 20 dečkov in 15 deklic.

Poročili so se:

Franjo Mikuljan, veterinar, bolničar in Emilija Kač, gospodinja, oba iz Celja. Mirko Began, študent gozdarstva iz Šmarja pri Jelšah in Branislava Kornelija Fürst, uslužbenka iz Senovice, obč. Šmarje. Pavel Povše, čevljarski mojster iz Brnice, Trbovlje in Alojzija Kačič, krojaška pomočnica iz Dola pri Hrastniku 29. Janez Lesjak, blagajnik iz Hrušovca in Ana Frančiška Kompan, nameščenka iz Celja. Leopold Kundih, delavec iz Košniške gore, Krapina in Gabrijela Repar, tkalka iz Celja.

Umrli so:

Filomena Lužar, upokojenka iz Celja, stara 62 let. Jelka Rezec, otrok iz Ostrožnega, Celje, stara 1 leto. Marija Lednik, prevžitkarica iz Lokrovca, Celje, stara 80 let. Marija Rožman, poljedelka iz Pesja, stara 50 let. Antonija Tratnik, gospodinja iz Zg. Rečice, stara 42 let. Amalija Brinšek, gospodinja iz Migojnic, stara 72 let.

Letos so po vsem okraju zelo slovesno proslavljali 8. marec

Menda ni bilo vasice v celjskem okraju, ki bi letos ne praznovala praznika žena na svoj način toplo in iskreno. In verjetno v vseh letih po osvoboditvi proslave 8. marca niso bile tako množične kot letos. Na teh proslavah je bilo zlasti razveseljivo dejstvo, da so bile vse pozornosti deležne ravno žene iz najbolj zaostalih predelov.

Naše mesto je, kot smo poročali že v zadnji številki našega lista, imelo centralno proslavo Dneva žena v Mestnem gledališču z uprizoritvijo »Glorije« in iskrenim govorom predsednika občine tov. Andreja Svetka. Nasledji dan je predsednik tov. Svetek sprejel in pogostil najzaslužnejše celjske žene.

V okraju pa so bile centralne prireditve na sedežih vseh občin. Na večer pred praznikom je Celjsko ljudsko gledališče gostovalo s Pearl Buckovo »Kvej-Lan« v Kozjem. Z vseh najoddaljenejših hribov Kozjanskega so posebni avtobusi vozili žene k proslavi. Igra, nagovori in nastopi pionirjev so kmečke ženice navdušili. Z istim programom je Celjsko ljudsko gledališče gostovalo tudi v Nazarjih, kjer so bile zbrane žene iz vse mozirske občine. V nedeljo pa je Ljudsko gledališče z istim komadom gostovalo še v Laškem, kjer so Prosvetni dom domala povsem napolnile največ žene iz hribovske okolice. V sklopu proslave 8. marca je bil v Laškem dva dni pozneje zaključen tudi gospodinjski tečaj in so na to proslavo povabili vse matere tečajnic, predavatelje in druge sodelavce.

V Rečici pri Laškem so žene iz Šmohorja in vseh oddaljenih hribov v nabito polni dvorani Prosvetnega doma praznovale svoj praznik.

Tudi v bivšem šoštanjskem okraju so bile povsod pestre proslave, predvsem v okolici Šoštanja in v Zgornji Savinjski dolini. Pri vseh proslavah so sodelovali tudi pionirji, ki so darovali šopke spomladanskega cvetja najstarejši in najzaslužnejši ženi.

Zelo uspela proslava je bila tudi v Ponikvi pri Grobelnem, kjer so v program uvrstili tudi razpravo o delu novoustanovljenega Zavoda za napredek gospodinjstva.

KRONIKA

Pri sekanju drv si je odsekal palec na levi roki Jože Vedovič iz Šempetra.

Pri padcu si je zlomil nogo Tomaž Slapnik iz Volog pri Vranskem.

Pri padcu pri delu v tovarni si je poškodovala nogo Dobriha Marija iz Dolenje vasi pri Preboldu.

Pri delu v gozdu si je poškodoval nogo Hren Franc iz Strmca.

Pri padcu si je zlomil roko Pinter Ivan iz Laz pri Dramljah.

Pisma uredništvu

KOMPLICIRAN STANOVANJSKI PROBLEM

V zadnji številki Celjskega tednika sem bral članek, v katerem pisec pravi, da celjski zdravstveni delavci odpovedujejo službe, ker v Celju ne dobijo primernih stanovanj. Tako pisec navaja kar dva primera službene odpovedi, in sicer dr. Poznika in dr. Zalarja. Ne poznam dr. Poznika in njegovega stanovanja, pač pa poznam dr. Zalarja in njegovo dosedanje stanovanje. Naj mi pisec prejšnjega članka oprosti, če njegovo vsebino popravim toliko, da dr. Zalar ni stanoval v predsobi, marveč v sobi $4 \times 4{,}5 = 18\ m^2$ z lepim balkonom (pisec je bil gotovo napačno informiran).

Vsakdo gotovo razume (čeprav je to lepa sobica), da takšno stanovanje ni primerno za zdravnika, ki gotovo mora po opravljeni dnevni, ne lahki službi, posvetiti še mnogo časa študiju in knjigam. To razumem in nadejam se, da temu nikdo ne ugovarja. Toda zakaj je dr. Zalar moral odpovedati službo v Celju, ker ni mogel dobiti stanovanja, to je pa res vprašanje vredno pomislekov. Da povem zakaj!

Dr. Zalar je namreč stanoval v bloku A na Dečkovi cesti pri družini Kastelčevi. In med tem, ko ni mogel dobiti stanovanja, je prav v isti hiši stalo popolnoma prazno — rezervirano stanovanje, ne mnogo manj kot pol leta, v katerega je gotovo dr. Zalar večkrat zaman obračal oči. Pred tremi tedni se je v to stanovanje končno vselil neki zdravstveni delavec iz Maribora, medtem ko se je moral dr. Zalar iz iste hiše seliti v Maribor, ker pač v Celju ni bilo zanj stanovanja. To je tisto, česar ne razumem? Morda je še kdo, ki tega ne razume in prav bi bilo, da nam vsaj tokrat kdo od merodajnih pove, zakaj je to potrebno, če se že zadnjič ni nikdo oglasil, ko sem vprašal zakaj je to stanovanje tako dolgo prazno.

Dovolim si pripomniti še v svojem imenu, a morda lahko to storim tudi v imenu tistih, ki so dr. Zalarja in njegovo delo poznali, da je Celje z njegovim odhodom zgubilo ne samo zdravnika, marveč tudi globoko čutečega — požrtvovalnega človeka. Vsi nismo krivi za njegov odhod, nekdo pa je, in bilo bi dobro krivca poiskati.

Josip Belak

KAKO ODPRAVITI ŠUŠMARSTVO V KROJAŠKI STROKI

Zadnje čase je opaziti, da je že precej krojaških delavcev brez dela. Ob tem vprašanju se moramo zamisliti in poiskati vzroke temu. Tako stanje namreč rodi šušmarstvo in bi bilo treba najti način, da bi se ta škodljiv pojav odpravil.

Naši delovni ljudje čedalje bolj kupujejo konfekcijo, ker je cenejša. To pa škodi krojaški obrti, zlasti zato, ker v Celju prodajajo konfekcijo, ki je izdelana drugod. Morda bi bilo prav, da bi tudi v Celju ustanovili konfekcijsko delavnico, ki bi ob dobri organizaciji nudila cenejše in kvalitetnejše obleke, hkrati pa bi opravljala tudi usluge. V Ljubljani imajo že tako podjetje (Elita).

Mnenja sem, da bi tako podjetje ne zahtevalo previsokih investicij, saj so stroji na razpolago, koristi so pa na dlani. S tem bi odpravili šušmarstvo, zaposlili krojaške delavce in zadovoljili naše potrošnike.

Zoran

ZAKAJ NI V CELJU MORSKIH RIB IN SLANIKOV

V gostinskem podjetju Koper se le včasih dobijo morske ribe, ki pa so za potrošnika sorazmerno drage, saj stane porcija 80 din. To je za malico precejšen izdatek, ki ga malokdo zmore. Na trgu pa morskih rib ni. Sploh se v Celju zlasti pozimi trgovine s prodajo morskih rib ne ukvarjajo. V Zagrebu n. pr. so lani prodali 77.000 kg morskih in sladkovodnih rib, v Ptuju pa 20.000 kg.

Ribe so važen artikel družbene prehrane in bi bilo prav, da bi merodajni tudi v Celju storili vse, da bi jih ljudje pogosteje lahko kupili.

Še nekaj se mi ne zdi prav. Mnogo se propagirajo razne brezalkoholne pijače in sadni sokovi. Tako je tudi prav, saj je to ena od oblik pobijanja alkoholizma, ki ima pri nas še dokaj globoke korenine. Vendar se ne strinjam s ceno brezalkoholnih pijač, ki je skoraj enaka vinu. To je vzrok, da ljudje neradi kupujejo brezalkoholne pijače. Cena bi morala biti vsaj 30 do 40 odstotkov nižja od vina. Potrošniški sveti in merodajni organi bi morali o teh stvareh razmišljati, saj dandanes igrajo cene pri vsakem artiklu precejšnjo vlogo.

Lovro Vrbnjak

...IN okolica

Štorski železarji izkažite se

Pred dnevi je bila v Železarni Štore seja predsednikov in tajnikov sindikalnih odborov. Na sestanku so razpravljali o izvedbi množične akcije za krvodajalstvo. V ta namen bodo imeli po obratih in delavnicah sestanke, na katerih bodo obširno razlagali članstvu izredno važnost te socialne in humane akcije. Navzoči so bili mnenja, naj bi pri tem prednjačili vodilni uslužbenci, zlasti obratovodje in mojstri.

USPEHI KRVODAJALSKE AKCIJE V ŠTORSKI ŽELEZARNI

Krvodajalska akcija v Železarni Štore dobro poteka. Doslej se je najbolj izkazal sindikalni odbor elektroplavža, kjer se je prijavilo 36 prostovoljcev za oddajo krvi, med njimi tudi ing. **Milko Starc** in predsednik odbora **Jože Lončarič.** Sindikalni odbor valjarne pa je pridobil 23 krvodajalcev. V tem obratu se je najbolj izkazala izmena mojstra **Franca Fridla,** slabše pa sta se izkazali izmeni mojstra **Vinka Šeliga,** kjer sta se doslej prijavila samo 2 in izmena mojstra **Antona Štora,** kjer se doslej še nihče ni prijavil. Prav bi bilo, da bi tudi drugi sindikalni odbori in podružnice v Štorah sledili zgledu tovarišev iz elektroplavža in valjarne.

ALOJZ KRESNIK IZ ŠTOR JE DAROVAL 14 LITROV KRVI

Tovarniški higieničar Železarne v Štorah, Alojz Kresnik, je redni dajalec krvi, čeprav je že 63 let star Kri je začel dajati leta 1948 in od takrat do danes je oddal že 29-krat svojo kri. V tem času je oddal preko 14 litrov krvi in pravi, da bo kri prav rad dal še nadalje, če bo le zdrav.

Ta primer je vsekakor hvale vreden in lahko služi za vzor ostalim, kako je treba pomagati pri reševanju življenj sotovarišem.

POSLOPJE MLADINSKEGA DOMA »IVANKE URANJEKOVE« V DOBRNI KLIČE PO OBNOVI

Poslopje mladinskega doma »Ivanke Uranjekove« v Dobrni ni bilo popravljeno že od osvoboditve, t. j. od leta 1947 in počasi razpada. Nova fasada ni potrebna samo zaradi zunanjega izgleda, temveč bi s tem preprečili nadaljnjo škodo na zidovju. Prekriti bo treba tudi streho, prepleskati vse prostore, popraviti okna in vrata, itd. Pred poslopjem doma ima opazovalec občutek, da stoji pred staro zapuščeno stavbo zgodovinskega pomena.

V bližnji bodočnosti nameravajo v tem domu ustanoviti vzgojni zavod. To pobudo je dala okrajna komisija za proučevanje pogojev razvoja specialnega šolstva. Zaradi tega je obnovitev doma tem bolj potrebna. f

ZA PRAZNIK ŽENA JE PRVIČ NASTOPIL MEŠANI PEVSKI ZBOR PD KOMPOLE

Tudi v Kompolah je proslava 8. marca zelo dobro uspela. Pionirji osnovne šole so izvajali deklamacije, recitacije, otroške igre, dramatske prizore in lepe pevske točke. Številna udeležba v nabito polni dvorani je bila dokaz razumevanja občinstva.

Tovariš Lubej Martin je v imenu vaškega odbora SZDL čestital vsem ženam in materam in jim izročil pozdrave predsednika obč. odbora Celje, tovariša Svetka Andreja. Ob zaključku je prvič nastopil še mešani pevski zbor Prosvetnega društva Kompole, ki je zapel nekaj domoljubnih in narodnih pesmi. Požrtvovalnost učiteljstva se je odražala v dobro naštudiranem sporedu, ki je gledalce zelo navdušil.

B. D.

REZERVNI OFICIRJI PODODBORA MOZIRJE SO ZBOROVALI

Pred dnevi so imeli občni zbor rezervni oficirji pododbora Mozirje. Predsednik odbora tov. Blagojevič je podal poročilo o delu v preteklosti. Iz poročila je razvidno, da ni bilo zadovoljivo. Bilo je 11 predavanj. Predavatelji so bili rezervni oficirji.

R. Z.

Dan, ko bodo krvodajalci dali kri, bo po sklepu upravnega odbora podjetja plačan prosti dan. Na sestanku so govorili tudi o važnosti in pomenu novih zdravstvenih knjižic.

ŠE EN TEČAJ

V Rimskih Toplicah se je pred desetimi dnevi začel drugi tečaj za upravnike kmetijskih zadrug s področja celjskega okraja. Kakor prvi tečaj v Makolah je tudi tega organizirala Okrajna zadružna zveza, obiskuje pa ga 29 tečajnikov. Na tečaju se seznanjajo z gospodarsko politiko, družbeno ureditvijo, o značilnostih in vlogi kmetijskega zadružništva, dejavnosti posameznih kmetijskih panog, notranjem poslovanju zadrug in podobnem.

IZ LAŠKEGA

Letošnje praznovanje dneva žena je bilo v Laškem osredotočeno na celoledenske prireditve. Tako je bila akademija v dvorani »Henke« s pogostitvijo žena, uprava tekstilne tovarne »Volna« pa je pripravila za svoje delavke posebno proslavo. KZ Laško je za to priliko izkoristila zaključek gospodinjskega tečaja ter prav tako pripravila nad vse uspelo proslavo, za zaključek praznovanja pa so žene gledale igro »Vzhod in zahod«. Pri vseh teh proslavah so zelo uspešno nastopali ženski pevski zbor »Svoboda«, gojenke gospodinjskega tečaja in Ljudski oder Celje.

V vseh osnovnih organizacijah SZDL se vršijo občni zbori, na katerih je udeležba zadovoljiva. Na zborih člani iznašajo vrsto problemov, ki jim bodo organizacije SZDL v bodoče morale posvetiti več pozornosti kot doslej.

Šahovska sekcija DPD »Svoboda« Laško je pred dnevi organizirala na 41 deskah »Simultanko« z mednarodnim mojstrom Pucom, ki je dobil igro s 35 igralci, s 6 igralci pa je remiziral.

Pred dnevi je umrl v Laškem Danimir Pačnik, ki je bil nad 30 let zelo agilen član gasilskega društva. Na zadnji poti ga je spremljala precejšnja množica Laščanov, predvsem gasilcev iz Laškega in sosednjih gasilskih društev.

IZ ŠMIHELA NAD MOZIRJEM

Preteklo nedeljo je bil v Šmihelu občni zbor organizacije SZDL. Udeležba članstva je bila zadovoljiva. Na zboru so pregledali delo organizacije ter razpravljali o številnih problemih. V razpravi glede gozdne takse so kmetje povedali, da so bili v bivšem šoštanjskem okraju vključeni v peti skupinski razred, medtem ko jih je sedaj Okrajni odbor za gozdarstvo v Celju uvrstil v četrti skupinski razred in je zaradi tega gozdna taksa višja. Govorili so tudi o drugih problemih. Vodovod v središču Šmihela bo treba napeljati, ker v vasi ni pitne vode. Vodovod bo treba napeljati tudi v osnovno šolo. Napeljava vodovoda bo stala okrog 5 milijonov, kar bodo kmetje sami težko zmogli, zato pričakujejo pomoč občinskega odbora. Govorili so tudi o mladini, ki je v vasi dokaj nedelavna. Mladinska organizacija spi, mladinci pa se izmikajo delu v raznih organizacijah, le nekaj jih sodeluje pri pevskem zboru.

V SLIVNICI SO PROSLAVILI DAN NAPREDNIH ŽENA

Dan naprednih žena so tudi v Slivnici slovesno proslavili. Proslavo so prestavili na nedeljo, ko imajo žene več časa. Za govorom je sledil kulturni spored. Žene so tudi pogostili. Okrajna zadružna zveza v Celju pa je predvajala nekaj poučnih filmov s področja kmetijstva.

GIBANJE prebivalstva v celjski okolici

V času od 5. do 10. marca 1956 je bilo rojenih 20 dečkov in 22 deklic.

Poročili so se:

Franc Čulk, železniški delavec in Emilijana Hočevar, gospodinjska pomočnica, oba iz Plazovja. Aleksander-Rudolf Stopar, gozdni delavec iz Šmarjete in Štefanija Frece, poljska delavka iz Lažiš.

Umrli so:

Neža Čepin, kmetovalka iz Roginske gorce, stara 84 let. Ivan Žerak, prevžitkar iz Kačjega dola, star 78 let. Ema Škrabl, gospodinja iz Dola pri Pristavi, stara 57 let. Andrej Jordan, upokojenec iz Laškega, star 62 let. Helena Krože, prevžitkarica iz Trnovega, stara 64 let. Antonija Ulaga, posestnica iz Vrha nad Laškim, stara 69 let. Franc Pačnik, upravnik Odpada, star 58 let iz Laškega. Rozalija Pušnik, gospodinja iz Strmca nad Dobrno, stara 60 let. Jurij Večkovnik, poljski delavec iz Hudinje 21, star 80 let. Ivan Šuper, prevžitkar v Zavrhu pri Galiciji, star 76 let. Miha Čvan, kmetovalec iz Tešove, star 51 let. Alojzija Slapnik, iz Vogole, stara 70 let. Frančiška Zintauer, posestsnica iz Steniee, stara 70 let. Franc Brezovnik, mali posestnik iz Bočne, star 88 let. Jozefa Krivec, gospodinja iz Sv. Lenarta, stara 77 let. Neža Gradič, prevžitkarica iz Lažiš, stara 76 let. Antonija Perc, upokojenka iz Brda, stara 69 let. Marija Požek, prevžitkarica iz Trebč, stara 83 let. Franc Serdinšek, poljedelec iz Loga, star 59 let. Franc Pažon, kmetovalec iz Dobovca pri Rogatcu, star 59 let. Mirica Kobale, otrok iz Loga, stara 22 dni.

Iz sodne DVORANE

NEDOVOLJENO TRGOVANJE PREDSEDNIKA ZADRUGE

44-letni Ivan Žerovnik iz Ivence pri Vojniku je predsednik KZ Višnja vas že od leta 1948. Poleg predsedniških poslov se je bavil tudi z nakupom lesa za KZ. V letu 1951 pa je bil osumljen kaznivega dejanja nedovoljenega trgovanja in je bil tudi zaradi tega nekaj časa v preiskovalnem zaporu. Ko je prišel iz zapora, je obdržal vse funkcije v KZ Višnja vas, za zadrugo pa ni hotel delati vse do dneva, dokler ni bil zoper njega ustavljen kazenski postopek. V času svoje pasivizacije pa je navezal stike s Kmetijsko zadrugo Celje. Od decembra 1951 do sredine leta 1952 je navidezno v imenu KZ Višnja vas, dejansko pa v svojem imenu in za svoj račun, kupoval v Vojniku in okolici les in ga prodajal KZ Celje z dobičkom najmanj 500 dinarjev pri kubičnem metru. Skupno je kupil 69.845 kubičnih metrov tesanega in 25.471 kub. metrov rezanega lesa ter 23.460 kub. metrov hlodovine, ki jo je dal zrezati v deske. Pri treh kupčijah je zaslužil najmanj 55.000 dinarjev. Zaradi kaznivega dejanja nedovoljenega trgovanja je bil obsojen na 2 meseca zapora. Sodišče je pri odmeri kazni upoštevalo kot obtežilno, da je obtoženec trgoval v svojem imenu, namesto da bi kot predsednik KZ bil dolžan v prvi vrsti gledati na procvit svoje zadruge in za dvig kmetijstva v svoji vasi.

ZANIMIVOSTI

Električno zdravljenje obolelih svinj in govejih živali

Nekateri farmarji v zahodnem delu Anglije zatrjujejo, da so dosegli pri zdravljenju svinj in govejih živali z električnim tokom dobre uspehe. Tako zdravljenje je v glavnem podobno zdravljenju ljudi zoper revmatizem. Tako se je na primer po zdravljenju z elektriko vrnila mlečnost obolelih krav. Svinjo, ki se je oprasila in je bila močno poškodovana na hrbtu, so ozdravili z električnim tokom. Živinozdravniki so dejali, da je vsako drugo zdravljenje brezuspešno. Prav tako so ozdravili svinjo, ki je bila poškodovana na hrbtu in na nogi.

Pri elektroterapiji spuščajo električne valove skozi oboleli del živalskega telesa. Pri elektriziranju uporabljajo dve blazinici, v katerih se nahajata elektrodi, spojeni s prenosnim električnim aparatom.

Učinek zdravljenja povzroča tresenje mesnega tkiva, kar povzroča zvišanje temperature in to pospešuje zdravljenje. Pri nekaterih boleznih, n. pr. pri jetiki, je elektriziranje škodljivo.

VRANA — TATICA

Minulo poletje je nek angleški kmet našel ob drevesu mlado poškodovano vrano. Odnesel jo je na svoj dom in ozdravil. Jackie se je razvila v močnega ptiča, a hkrati tudi v nepoboljšljivega tatu. Drugo lastnost so vaščani spoznali šele pozneje, ko so jim izginjali najrazličnejši predmeti, za kar pa policija seveda ni mogla najti krivcev. Nekega dne pa je mala deklica opazila skozi odprto okno vrano Jackie, kako je zaporedoma dvigala gramofonske plošče in jih potem spet spustila na tla. Gospodar vrane je našel v svoji sobi vedno več raznih okraskov, peresnikov, svinčnikov in drugih predmetov, ki pa niso bili njegovi. Po vsaki vranini akciji so se gomilile reklamacije z vsega okoliša. Prebivalci so obsojali nepošteno početje vrane Jackie, in celo zaradi tega sklicali zborovanje. Če se vrana ne bo poboljšala, jo bodo gospodarju vzeli in spustili v daljne gozdove.

GLEDALIŠČE PRIDE NA DOM

V Hamburgu je gledališki direktor, režiser in igralec Lohner uvedel posebno novost. Vsak, ki bi želel zvečer na domu gledati kateri koli gledališki komad, ali se kako drugače razveseljevati v krogu povabljenih, pokliče Lohnerjevo gledališko skupinico. Le-ta pride na dom in zabavlja goste. Njegov repertoar ni majhen, saj obsega dela od kriminala do klasičnih dram. Ko pride Lohner gostovat, pripelje s seboj vse potrebne rekvizite.

CELO KRALJ JE MORAL POSREDOVATI

Dagmara, hčerka švedskega milijonarja Jeanssona se je morala več mesecev boriti s svojim očetom, ki je z vsemi silami nasprotoval, da bi se poročila z navadnim delavcem Björnom Magnussonom. No, končno je zmagala ljubezen. Švedski kralj Gustav VI. Adolf je osebno izprašal ženina in nevesto ter ugotovil, da je Magnusson sposoben vzdrževati ženo in otroke. Poročila sta se brez vsakih slovesnosti v mali vaški cerkvici. Isti dan sta prejela tudi čestitko njenih staršev.

NAJVEČJI DIAMANT NA SVETU

Newyorški draguljar Haary Winston je nedavno prejel z navadno letalsko pošiljko največji neobdelan diamant na svetu. Gre namreč za plavo-beli 426-karatni kamen, ki ga bodo brusili v Ameriki. Zanimivo je, da je ta diamant bil poslan v navadni škatlji iz lepenke s še pet tisoč manjšimi kamni. Paket je bil označen z vrednostjo 8,4 milijona dolarjev. Neobdelan kamen pravzaprav nima nobenega »učinka« ter izgleda kot navaden kos stekla. Takega je draguljar dovolil fotografirati na roki ene najlepših Newyorških manekenk.

ZDRAVLJENJE NA OTOKU RABU

Na otoku Rab so raziskali klimatske pogoje za zdravljenje nekaterih vrst bolezni kot so astma, bronhitis, laringitis, tuberkuloza vratnih žlez, škrofuloza itd. Ugotovili so, da je naš otok Rab zelo primeren za zdravljenje raznih bolezni že s samim bivanjem na morju, kopanjem in sončenjem. Pri zdravljenju raznih bolezni se uporablja tudi morski muli, obalni pesek, ekstrakti morskih alg in morska voda za pitje. Razen tega lepi in sončni dnevi na morju vzbujajo v človeku optimistično razpoloženje in večjo željo za življenjem.

OBVESTILO UPOKOJENCEM!

Opozarjamo, da bo Zavod za socialno zavarovanje v Celju vsem uživalcem osebnih in družinskih minimalnih pokojnin s 1. 4. 1956 nakazal samo zakoniti del pokojnin v smislu Uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o določanju in o prevedbi pokojnin in invalidnin (Ur. list FLRJ št. 1/56).

Po tej uredbi morajo vsi uživalci osebnih in družinskih minimalnih pokojnin vložiti predlog za priznanje varstvenega dodatka, to je razlike, ki nastane med zakonito in minimalno pokojnino. Predlogi se vlagajo na predpisanem obrazcu »Izjava o gmotnem stanju«, ki se dobi v vseh knjigarnah.

Varstveni dodatek se določa po premoženjskem stanju uživalca osebne ali družinske pokojnine. Varstvenega dodatka ni mogoče priznati, če ima uživalec predpisano dohodnino, ki znaša od kmetijstva nad 50 din letno na družinskega člana, ali če ima družina od samostojnega poklicnega dela davku zavezane dohodke, ki znašajo nad 250 dinarjev mesečno na družinskega člana. Pod temi zneski pa se uživalcem minimalnih pokojnin prizna samo polovica varstvenega dodatka, neobdavčenim pa gre polni dodatek.

Uživalci pokojnin se naj v zadevi priznanja varstvenega dodatka obračajo na pristojna društva upokojencev, ki jim bodo rade volje izpoljnjevala tozadevne predloge, obenem pa bomo izključili nezakonite pisarje.«

Okrajni zavod za socialno zavarovanje
CELJE

Celjske BODICE

POKVARJENA ROBA

»Planina«, oj »Planina«,
le k tebi vleče me srcé,
klobasa in slanina
mi tvoja draga je čez vse!

Le včasih pa klobasa
ti brez kontrole uide v svet,
ker je premalo časa
za njenih kvalitet pregled.

Zato pa kdaj zgodi se
prijateljem kranjskih klobas,
da kruto zavrti se
jim črevo v žalostni dokaz.

Ne le »planinskih«, tudi
še drugih je nemalo zgag,
da človek se le čudi,
kako da ni ga vzel še vrag.

Zato mora imeti
potrošnik vedno nos s seboj
in jetrni pasteti
ne sme zaupati takoj.

Povohati mu treba
je kašo, olje, sol in sir
in tudi moko hleba,
da nič potem ne bo zamir.

A naš laboratorij
živilski je na delu zdaj
in takih grenkih storij
gotovo bo že kmalu kraj.

IŠČEMO ZDRAVNIKA

Iščemo zdravnika specialista,
ki nam zdravil bolne bo ljudi,
in zahtevamo le to od njega,
da mu stanovanja treba ni.

Prednost naj ima, kdor kakor polžek
hiško že prinesel je na svet,
ali pa naj šotor si postavi,
če premalo zračna mu je klet.

Kaj pa one lepe milijarde,
ki jih Zavod lani je oddal,
ker za svoje jih zavarovance
ni porabil ne potreboval?

Ali ne bi iz milijard teh zrastel
tudi kak zdravniški dom pri nas?
Da ostane naše Celje zdravo
in nam krepko stopa v novi čas!

KOEKSISTENCA

Moja mama in moj ata
tihi teden svoj imata,
ko že štiri dni molčita
in drug drugega sta sita.
Namreč rekel je moj ata
mami: »Nočem več copata
tvoja biti!« In odšel je
v krčmo pit, tako da cel je
tisočak za vino zdájal,
zjutraj se domov primájal.

Hladna vojna se nemila
zdaj iz tega je razvila.
Kakor na pokopališču
mir je v našem bivališču
in bojim se, da nenadno
bo za takšno vojno hladno
spet izbruhnilo neurje
z mnogo bliska, groma, burje.
Ata — mama, vmes pa senca —
žalostna koeksistenca.

NAJPREJ BOLEZEN, POTEM ŠELE ZDRAVILO

Na medicinski fakulteti razlaga profesor, kako zdraviti histerijo. Medtem ko navaja primere, pove tudi to, da je mlado dekle najlaže ozdraviti histerije s tem, da jo enostavno poljubite.

»Že, že, pravi eden od študentov, toda povejte nam, kako spraviti dekle v histerijo?«

Za 500 din bo prejel konec leta vsak član Prešernove družbe 7 knjig. Poleg tega bo udeležen še pri velikem nagradnem žrebanju

Od Brna do Olomouca

(Popotni vtisi)

Če človek potuje prvič v neko deželo, gre na pot z večjo mero radovednosti kot sicer. Posebno pa ga zanima, kakšni bodo prvi stiki, prvi vtisi ob prekoračenju državne meje.

Tokrat sem se prvič napotil proti vzhodu, v Češkoslovaško. Kot delegat Federacije Esperantistov Jugoslavije sem se udeležil konference češkoslovaških esperantistov v Olomoucu. Po dolgih letih med redkimi gosti, ki so zadnja leta prihajali v Češkoslovaško! Pravijo, da prvi vtisi z obmejnimi organi največ veljajo. Tako sem tudi jaz bil ves nestrpen ob pričakovanju trenutka, ko bom končno ugledal avstrijsko-češkoslovaško mejo. Samo en vlak dnevno vozi preko meje na progi Dunaj—Breclav—Praga. Vendar je zadostoval, saj nas potnikov tudi ni bilo mnogo. Vlak se je kot na povelje ustavil pri obmejni karavli in sprejel še nekoliko graničarjev, ki so nas spremljali do prve češkoslovaške postaje Breclav, kjer je bil carinski pregled — zanj je odmerjeno kar 2 uri. »Od kod?« — »Iz Jugoslavije!« V starejšem resnem cariniku se je vidno zbudilo zadovoljstvo in vljudna službenost, kakršne je bil mogoče navajen nekdaj. »Želim vam, da se dobro počutite v naši državi,« je bila torej dobrodošlica, kakršne pa nisem čul od sopotnikov iz drugih držav.

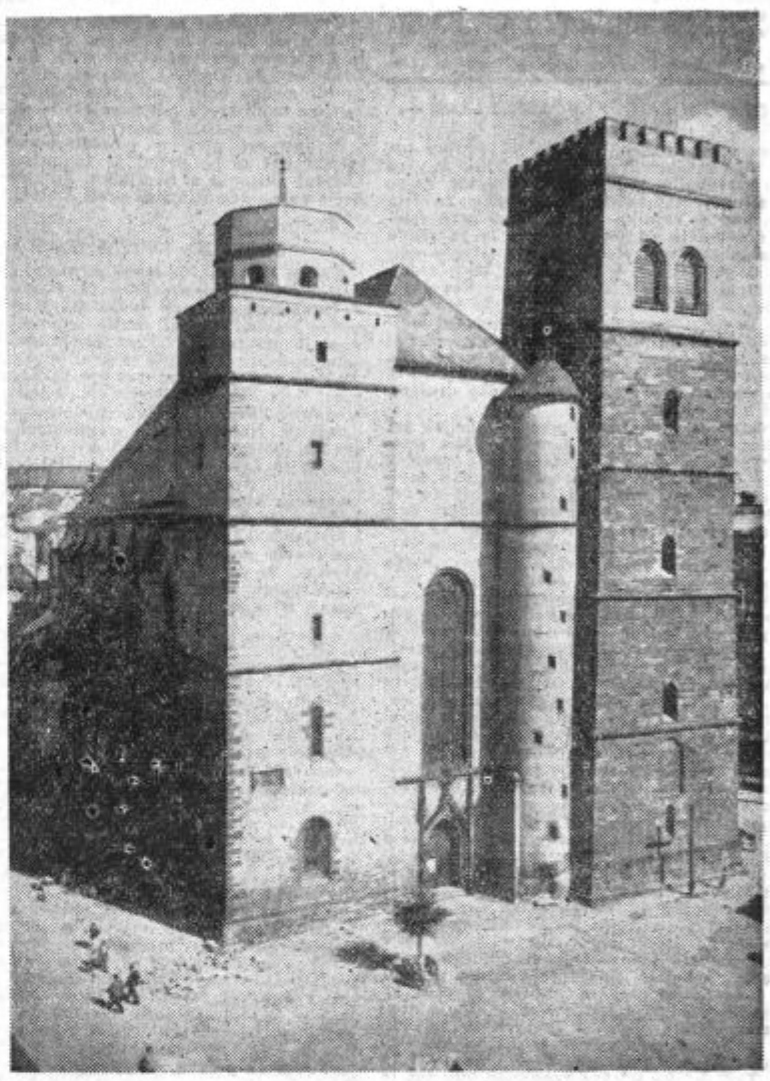

Cerkev sv. Mavricija v Olomoucu na Češkem

V Olomoucu. Staro zgodovinsko mesto nekdanje Moravske. Nanj so meščani izredno ponosni. Prva želja jim je, da vas spoznajo z največjimi znamenitostmi, s katerimi mesto res obiluje.

Ena teh je gotovo cerkev sv. Mavricija, ki je doživela nekoliko dodatkov raznih stilov; tako je barok prinesel velikanske orglje z 2311 piščalmi, ki jih po pravici imenujejo »kraljica moravskih orgelj«. V tej cerkvi je abdiciral v revolucionarnem letu 1848 avstrijski cesar Ferdinand I., ki je prav v nadškofiji v Olomoucu našel zavetišče. Druga znamenitost povezana z monarhijo pa je spomenik na nekdanjem Masarykovem trgu, katerega avtorji so bili najznamenitejši umetniki tedanjega časa in kateremu je kumovala cesarica Marija Terezija. Spomenik sv. Trojice je visok okrog 50 m.

(Konec prihodnjič)

ZAŽELEN GOST

Dobro oblečen možakar pride v prvovrsten hotel in si naroči kozarec vode. Potem vzame iz žepa z maslom obložen kruh in malica. Med to skromno malico pa pride k njemu poslovodja restavracije in reče dokaj pikro:

»Oprostite vendar. Menda ste opazili, da se nahajate v prvorazredni restavraciji.«

»O, seveda vem, odgovori čudaški gost; Kdo pa ste vi?«

»Jaz? Jaz sem poslovodja.«

»Potem pa ravno prav. Pravkar sem hotel poslati po vas... Zanima me, zakaj v lokalu nimate glasbe.«

Biler in njegova poguba

Bo le res, da je dejal stari Biler svojemu sinu, ko se je vrnil iz poslovodskega tečaja: »Fant, če imaš glavo na pravem mestu, počakaj, da v vasi zgradimo zadružni dom.«

Sin ga je začudeno pogledal.

»In kaj potem?«

»Ha —« je mlasknil Biler, »v domu bo štacuna in ti boš poslovodja!« »Ali veš koliko bi to zame in za našo »žlahto« pomenilo?« »Fant, v štacuni je denar!«

Začeli so misliti na dom. Toda, kje bi dobili prostor? Za cesto bi bil najprimernejši. Toda tam je vendar Bilerjevo; Biler bo sicer gradil, spotil bo poslednjo kapljo znoja — zemlje pa Biler ne da! Ne, na Bilerjevi zemlji ne bo stal zadružni dom; stal bo v močvirju Brglezove kočarije! Tako je dejal Biler in kar v vasi pove Biler, je vedno prav in drži.

Minilo je leto ali dve, dom je bil zgrajen, Bilerjev sin pa je bil nestrpen vedno bolj. Stari pa ga je tolažil.

»Počakaj, vsak čas bodo imeli štacuno in ti boš poslovodja! Štacuna je tista stvar, ki nese. No, saj bodo mislili tudi na druge kmetijske stvari, ali glavno je vendar štacuna. Kje denar? V štacuni! Jaz in moja žlahta pa smo tako prismiknjeni na ta vražji denar! Zato bo v vasi štacuna, pa če se ves svet na glavo prekucne!«

In res. Dobili so štacuno. Biler je sklical občni zbor.

»Štacuno imamo in kdo bo poslovodja?«

Pa se je dvignila Platerca, sestra Bilerjeve žene.

»Kar tvoj naj bo, Biler. Šolan je in kar je glavno domačin je in poštenjak od nog do glave. In če ga bo kaj polomil, bo vsaj med nami ostalo... Hm, jaz pač tako mislim...«

»Da, kaj bi ga tako kronali, pa tujce sem vlačili — Bilerjev naj bo!« so podprli Platrco Bilerjevi pripadniki.

In Bilerjev sin je postal v štacuni poslovodja. Dobro, ne, odlično je vozil štacuno in začel je voziti tudi domov. Ni pozabil Platerjev in ne Čretnikov, Močnike in Bebleve pa je sploh visoko cenil. Stari Biler je kupil travnik, Čretnik nove konje, Močnik njivo, Bebljevi so popravili hlev, Platrca je hčerki pozidala vilo. Da, štacuna nese in ne bi nesla, če ne bi bil Bilerjev za poslovodjo.

Dve leti je Bilerjev sin vozil in toliko navozil staremu in njegovi žlahti, da bi se skoraj voz kriminala prekucnil v jarek in štacuna bi stala na glavi. Biler ne bi bil Biler, če ne bi vse to opazil v pravem času in podučil sina.

»Fant, če si pameten spuntaj se in zahtevaj novega poslovodjo! Bolnega se usekaj, reci, da ne zmoreš več.«

Bilerjev fant je hudo »zbolel« in da ne bi bila štacuna zaprta, so dobili novega poslovodjo. Potem je Bilerjev kmalu ozdravel in postal navaden trgovski pomočnik. In stari Biler ga je hujskal.

»Spretno mu podtikaj račune in jih knjiži na njegovo ime!«

Bilerjev fant je vse to vestno opravljal, toda nov poslovodja pa tudi ni bil iz zadnje moke. Tudi on je rad sebi privoščil in Bilerjevemu je prav tako spretno potaknil. Ko je stari Biler pregledal in preštel polletni zaključek, (bil je namreč predsednik nadzornega odbora), dobička sploh ni bilo, deficit pa je bil porazdeljen na poslovodjo in Bilerjevega fanta.

»Vidim«, je dejal stari Biler —, da ne zmoreta sama, zato bomo dobili še tretjo moč.«

Tiho pa je mislil: »Morda bomo njej natrpali naše grehe?«

Dobili so novo moč, lepo, mlado in mikavno črnolaso. Bilerjev se je takoj zaljubil vanjo, poslovodja pa dva meseca kasneje. In zaradi ljubosumnosti sta se začela Bilerjev in poslovodja sovražiti kot pes in mačka. In ko sta se nekega večera oba znašla pod njenim oknom, je nastal prvi polom, ki je bil poln očitkov, preklinjanja in psovanja; nazadnje pa je Bilerjev usekal poslovodjo po obrazu.

»Na hudič! Če ne bi prišel v našo štacuno, bi gladoval od revščine!«

Žerjavica se je razpihnila, vedno bolj je tlela in nazadnje se je dvignil — plamen. Stari Biler je padel v past. Stal je nad visokim prepadom in vsak čas se mu bo odkrhnila skala in zdrvel bo v brezno. Gorelo je, požara ni pogasila še tako močna Bilerjeva žlahta. Biler je bil podoben utopljencu, ki se potaplja sredi morja.

Potem so prišli možje postave, uklenili Bilerja in njegovega sina — poslovodja se je srečno izmazal z globo 100.000 dinarjev! In predno so odšli je zamrmral stari Biler: »O ja... pa je le res, ko pravijo, da tatvina šest let kali — sedmo pa požene klico do roke pravice...«

K. D.

CELJSKE UGANKE

Indigo papir v tovarni izdeluje
in neštetim sejam predseduje,
zraven celjsko mesto olepšuje
in načrte vedno nove kuje,
z Neptunom sta sklenila,
da Celju bi bazen zgradila.

•

Sem Ribnčan Urban,
v Celju sem pa podžupan.

•

V Žireh se nam možakar je rodil,
ki je vsa leta v partizanih bil,
dodatke in penzione nam odreja,
pri Zvezi borcev ni brez njega seja.

•

V šoli z mladino dela,
to pa služba zanj ni cela,
kritizira »sedem let skomine«
in zahaja tudi rad v planine,
politika zunanja je njegov konjiček,
povejte kdo je tale ptiček.

KMETIJSKA ZADRUGA REČICA PRI LAŠKEM

RAZPISUJE

delovna mesta za:

1. poslovodjo trgovske poslovalnice;
2. nakupovalca za vse odkupe.

Službo je nastopiti najkasneje do 1. maja 1956. Plača po kolektivni pogodbi. Stanovanje je preskrbljeno!

ŠPORT

Pred sezono krosov

Zima se v zadnjih dneh kar noče posloviti od nas. Sicer je vsaj po koledarju že nastopil čas za naše športnike in telovadce, ki so se preselili iz zaprtih prostorov na igrišča in telovadišča.

Neposredno smo pred sezono krosov — tekov čez dru in stru, ki so bili v prvih povojnih letih mobilizator našega športa in telesne vzgoje. Letos se zopet pripravlja velika akcija za poživitev tekmovanja v krosih, ker so ta tekmovanja dostopna vsem našim ljudem in so tudi najbolj prirodna. Hoja in tek sta še vedno najbolj koristni telesni vaji za športnike in telovadce, za šolsko mladino in vse naše delovne ljudi. Z vestno pripravo in tekmovanji v krosih bodo naši delovni ljudje in mladina prebili določen čas na čistem zraku, v prirodi, kar je vsekakor velikega pomena za zdravje in ovežitev po delovnih naporih. Kapaciteta telovadnic in igrišč je omejena, kapaciteta prirode pa neomejena. Tek v prirodi je najenostavnejša oblika telesne vadbe, ki ima veliko fiziološko in socialno vrednost. Zaradi poživitve telesne vzgoje in športa med našimi ljudmi, ki bi naj zajela kar najširše sloje, se pripravlja tudi v celjskem okraju velika akcija, da bi preko prirodne vadbe in tekmovanj v krosih zopet približali potrebo po tej aktivnosti med najširše plasti našega ljudstva in s tem prispevali k množičnosti, osnovnemu principu naše telesne kulture. Zato se postavlja pred vse organizacije v celjskem okraju v teh dneh naloga, da pristopijo k vestnim pripravam in vadbi krosa, ker bomo le na ta način dosegli higiensko-zdravstveno in telesnovzgojno vrednost krosa. To ni le dolžnost Partizana in naših športnih društev, tej akciji se morajo v polni meri pridružiti tudi planinci, strelci, vsi aktivi mladinske organizacije, sindikati, obvezniki predvojaške vzgoje, gasilci in taborniki. Le s sodelovanjem vseh bomo ob začetku maja lahko s številkami dokazali, da so letošnja tekmovanja v krosih zajela na tisoče naših ljudi, preko leta pa zaznamovali še lepšo ugotovitev, da so naše osnovne organizacije prav preko teh tekmovanj in prehodne vadbe pomnožile svoje vrste z novimi stotinami aktivnega članstva. To pa je vsekakor osnovni pomen te naše prireditve.

PARTIZAN, ŠOLA IN SMUČARSKI KLUB — ENA DRUŽINA

Takšno enotno družino imajo v Vojniku pri Celju. Partizansko društvo v Vojniku že vsa leta po osvobditvi kaže veliko aktivnost. Tu so doma marljivi telovadci in športniki. Že leta 1920 je bilo v Vojniku ustanovljeno prvo telovadno društvo in od tedaj naprej se je vedno velik odstotek prebivalstva bavil s telesno vadbo. Ta dejavnost ima v Vojniku že svojo tradicijo, kateri so ostali zvesti tudi v današnjih dneh, le da so ji dali novo vsebino in družbeni pomen. Društvo ima na razpolago skromen telovadni dom, saj je dimenzija telovadnice komaj 10 x 8 m, pred domom pa telovadišče prav tako skromnih dimenzij (30 x 25 m). Na teh prostorih se vsa zadnja leta zbirajo pripadniki društva, ki vadijo po oddelkih.

V društvu je največ mladincev in mladink ter pionirjev. Če primerjamo, da ima Vojnik (sam trg) le nekaj čez 1000 prebivalcev, v društvu Partizan pa je 180 članstva, potem lahko napišemo, da je v tem kraju telesna kultura na veliki stopnji. Neumorni društveni delavci tov. Rebernik, Bošnjak, Tanjškova in Drolc so vsekakor pobudniki vsega bogatega življenja v partizanskem društvu. Redna vadba je osnova vsega dela, nastopi, akademije in tekmovanja pa propagandna sredstva in mobilizator pri vključevanju nove mladine v društvo. Kar moramo še posebej podčrtati in kar je posebna značilnost za Vojnik — sodelovanje društva Partizan z vsemi organizacijami v tem kraju, zlasti pa s sorodnimi, ki imajo iste smotre pri telesni vzgoji in športu, t. j. s šolami in smučarskim klubom. So kot ena družina, ki nastopajo skupno in si medsebojno pomagajo pri vseh prireditvah. To je vsekakor izredna pozitivna stvar, ki jo pogrešamo v drugih krajih. Če k temu še pripišemo, da kaže tudi Občinski ljudski odbor Vojnik za Partizana moralno in materialno razumevanje, prav tako tudi SZDL in ostale organizacije, potem se ne moremo čuditi lepemu delu na področju telesne vzgoje in športa. Telovadnica je namenjena le telesni vadbi, za prosvetno delo imajo v Vojniku drugo dvorano. Zato je telovadnica vedno higienična kljub kar najbolj izkoriščeni kapaciteti (za šolsko telesno vzgojo in društvo Partizan). Poleg splošne vadbe se v Vojniku najbolj navdušujejo za odbojko, vaje na orodju, nekoliko slabše za atletiko, v zimskem času pa najbolj za smučanje, zlasti za smučarske skoke. V letošnji zimi ni bilo v društvu sredstev za nabavo kurjave. Društvena vadba pa zaradi tega ni prenehala. Vsi oddelki so imeli vadbo v zimski prirodi — na smučeh in saneh. Tudi šolska telesna vzgoja je bila vse te mesece na snegu! Vaditelji Partizana so potemtakem veliki pobudniki zdrave in prirodne telesne vzgoje. Smučarski šport je v Vojniku zelo močan, da so ustanovili posebno smučarsko organizacijo, samostojen klub. Danes šteje že 56 registriranih članov, 92 pa je še neregistriranih, ki aktivno živijo s klubom. Pobudnik in konstruktor smučarskih skakalnic je v tem kraju tov. Stanko Klančnik, ki je s pomočjo ostalih postavil v Vojniku dve smučarski skakalnici, na katerih je v zimski sezoni vedno razgibano življenje. Manjša — 25-metrska — leži v Dobravi, sredi smrekovega gozdička, večja — 40-metrska — pa v Ivenci. Letos so imeli celo kopico smučarskih tekmovanj, ki so zajela na stotine mladine, Stanko Klančnik pa je vodil za Partizana tudi smučarski tečaj, ki ga je obiskovalo preko 50 pionirjev. Načrtno je njihovo delo v smučarskem športu. Vzgojili so si strokovni in sodniški kader, ki sta garant za še kvalitetnejše delo.

Tako živijo in delajo v Vojniku. Skromni so v svojih zahtevah. Želijo si večjo in lepšo telovadnico, poleg tega tudi modernejše telovadišče z atletskimi napravami. Z gradnjo nove šole, ki je v načrtu, računajo, da bodo prišli do teh prostorov in s tem tudi v bodočnosti do lepših uspehov v telesni vzgoji in športu.

SE JE ŽIVO NA SMUCISČIH

Sneg se je obdržal le še v višjih legah, v nižinah pa se že kažejo zelene livade. Smučarji še niso odnehali s svojimi prireditvami, izleti in tekmovanji.

Partizan v Laškem je še v ugodnih snežnih razmerah izvedel društveno prvenstvo v tekih, skokih, smuku in veleslalomu, ki se ga je udeležilo 45 tekmovalcev. Največje presenečenje so pripravili mladinci v veleslalomu, ko so na članski progi postavili boljše rezultate od članov. Lep napredek so pokazali tudi skakalci, ki so se pomerili na novozgrajeni skakalnici. Tudi v Laškem je opaziti za smučarske skoke izredno zanimanje. Poleg 15 m je še 25 m nedograjena skakalnica in treba bo misliti še na gradnjo večje. Poglejmo si najboljše smučarje iz tega mesteca. V smuku so bili pri članih najboljši Bračun, Renis in Firm pri mladincih pa Vavpotič, Košar in Benedek. V veleslalomu je bil vrstni red pri članih — Firm, Bračun, Rems, pri mladincih pa Košar, Mlakar in Benedek. Mladinci so nastopili še v tekih in skokih. V prvi disciplini so bili najboljši: Cesarek, Benedek in Mlakar, v drugi pa Fevžar, Benedek, Mlakar in Pušnik.

Celjski izbrani smučarji (razen Uršiča in Nunčiča) so se udeležili tekmovanja na Kumu v počastitev padlega partizana Ocepka. Zaradi pomanjkanja snega je bilo izvedeno tekmovanje v slalomu. Zmagovalec je bil Četina Janko, takoj za njim pa se je uvrstil prof. Veber Vlado. Ostali Celjani so se morali zadovoljiti s slabšimi mesti, od 11. mesta naprej.

Celjanka Belaj Amalija, ki je letos osvojila v Delnicah naslov državne prvakinje v smučarskem teku, je bila prva tudi na republiškem prvenstvu v tekih v Mariboru. Tako je najvišji naslov romal v Celje in se lahko Belajeva ponaša kar z osvojitvijo dveh prvenstev.

Celjski smučarski učitelji so se udeležili zbora smučarskih učiteljev v Kranjski gori, kjer so bili sprejeti važni sklepi za nadaljnje delo pri poučevanju mladine na snegu. V republiški odbor je bil iz Celja izvoljen tov. Jug Karel. Celjski smučarski učitelji bodo na področju celjskega okraja organizirali svojo organizacijo z nalogo, da bodo usposobili za prihodnjo sezono večje število smučarskih vaditeljev in učiteljev, ki jih prav v celjskem okraju močno primanjkuje. Z vzgojo novega strokovnega kadra lahko pričakujemo večji razmah smučanja na našem območju in s tem tudi boljšo kvaliteto.

Kegljanje

VELIK PODVIG GRADISARJEVE

Na državnem prvenstvu v kegljanju je Gradišarjevi, članici KK Kladivar, le za las ušel naslov državne prvakinje. Dosegla je odlično znamko — 436 podrtih kegljev in je le za 2 keglja ostala za novo državno prvakinjo. Tudi njeno drugo mesto predstavlja za Celje velik športni uspeh, še posebej zaradi kvalitetnega rezultata. Ekipa Kladivarja (ženska) je v ostri konkurenci dosegla 7. mesto v državi.

V LJUBLJANI LE NEODLOČEN REZULTAT

Celjski Kladivar je v nedeljo gostoval v Ljubljani proti Krimu in je v tem srečanju dosegel le neodločen rezultat — 1:1 (0:0). Po vesteh iz Ljubljane je Kladivar pokazal odlično igro in je bil mnogo boljši od nasprotnika. Napadalci pa niso imeli sreče (ali znanja?) in so le enkrat po Kvartiču potisnili žogo v mrežo.

Prvenstveni ples v varaždinsko-mariborsko-celjski ligi se bo pričel že 1. aprila, ko bodo Celjani nastopili v Hrastniku, že naslednjo nedeljo pa na domačih tleh proti Rudarju iz Trbovelj.

ZOPET NA LEDENI PLOSKVI

Kdo bi le mislil, da bomo po močni odjugi gledali na celjskem drsališču še umetne drsalce. Z Dunajčani so imeli funkcionarji HDK Celje vedno smolo. Trikrat so jih napovedali Celjanom in trikrat je takrat prišla odjuga. Zato se ne moremo čuditi, če so kvalitetni ljubljanski drsalci, med njimi državni prvaki Rozman, Resman, Gala Nevenka, Peršin itd., imeli tako malo gledalcev zadnjo soboto in nedeljo na celjskem drsališču. Najbrže so si marsikateri mislili da gre za »potegavščino«... Revija na ledu pa je bila in to kvalitetnejša od prejšnje, ki so jo v februarju izvajali gostje od sosednega Ljubljanskega kluba. Tudi domači drsalci so se pokazali pred javnostjo. Močno so še zaostajali za Ljubljančani, pa vendarle smo lahko zadovoljni z njihovim začetnim znanjem. Na šesti drsni ploskvi, ki so jo v letošnji sezoni uredili, je zopet polno življenja. Treba je pač izkoristiti zadnji mraz in led do nove odjuge...

O STRELSKI DRUŽINI TEMPO

Po svojem delu in športnih uspehih je v Celju najbolj znana SD Tempo, ki ima svoj sedež v TEP in združuje prvenstveno delavce in uslužbence te največje tovarne v našem mestu. Družina šteje skupno s pionirji 360 članov. To je vsekakor zadovoljiva številka. Ne moremo pa se zadovoljiti z dejstvom, da je v preteklem letu od imenovanega števila bilo le 60 aktivnih strelcev, ki so se redno udeleževali strelskih vaj. Strelci so dosegli kvalitetne rezultate, ki jih uvrščajo med najboljše v Sloveniji. V letu 1955 so izboljšali kar 9 ekipnih celjskih rekordov, individualnih pa celo 41! Največje uspehe so strelci pokazali v streljanju s pištolami, z vojaškimi puškami in drugim preciznim orožjem. V tablicah desetoric najboljših jugoslovanskih strelcev vseh časov srečamo tudi imena strelcev SD Tempo. Po zaslugi te družine so obvezniki predvojaške vzgoje Celja osvojili ekipno in posamezno prvenstvo LRS, ekipa celjske lovske družine in vojaški vojni invalidi pa prav tako iste lovorike na republiškem tekmovanju. Družina je v letu 1955 razvila tudi svoj strelski prapor, športne parade v Ljubljani se je udeležilo 70 strelcev, sodelovali pa so kar na 51 tekmovanjih in drugod med drugim celo v Švici. Če bi družina imela v posesti več preciznega orožja, bi bili tudi uspehi strelcev še znatno boljši. Takšno orožje pa je še izredno drago in se ga družina ob sedanjih materijalnih pogojih ne more nabaviti. V zadnjem letu so si vzgojili tudi večje število strelskih sodnikov od katerih imajo štirje najvišji rang. Družina tesno sodeluje z vsemi terenskimi organizacijami v Gaberju in v tovarni, kjer je zlasti uprava podjetja nudila strelcem moralno in materialno podporo.

Na zadnji skupščini so sklenili, da bodo delo v družini, ki nosi ime svoje tovarne, v letošnjem letu še bolj poživeli, pritegnili v vrste aktivnih strelcev vse obveznike predvojaške vzgoje, žensko mladino in pionirje severnovzhodnega dela mesta, prevzeli patronat nad eno izmed šibkih strelskih družin v celjskem okraju in se udeležili vseh strelskih tekmovanj in prireditev, ki jih predvideva bogat strelski koledar. Vsekakor bomo SD Tempo še večkrat omenjali v našem listu, saj po svojem delu in uspehih to tudi povsem zasluži.

PRED SKUPŠČINO OKRAJNE ZVEZE PARTIZAN CELJE

V nedeljo, 18. marca ob 8. uri zjutraj bodo zborovali v sindikalni dvorani OSS Celje poslanci partizanskih društev celjskega okraja. To bo pomembno zborovanje naše vseljudske organizacije za telesno zvgojo, ki združuje v 33 društvih preko 4500 članstva, predvsem iz vrst pionirjev in mladine. Na skupščini bodo analizirali dosedanje delo in uspehe, ki jih je bilo lepo število, kritično pa premotrili tudi vse pomanjkljivosti, ki še zavirajo večji razmah partizanske organizacije. Več o problemih in uspehih te organizacije bomo čitali v prihodnji številki lista, ko bomo imeli pred seboj točno analizo stanja organizacije, ki ga bo pokazala letna skupščina okrajne zveze Partizan.

TEKMOVANJE ZA POKAL MARŠALA TITA

Med nogometaši so postala najbolj priljubljena tekmovanja za pokal maršala Tita, ki jih je šteti za najbolj množične nogometne prireditve v Jugoslaviji.. Na tem tekmovanju nastopajo vsa nogometna moštva, od registriranih klubov do moštev v okviru naših podjetij in šol, pripadnikov JLA, mladinskih aktivov in podobno. V območju celjskega okraja bo tekmovanje organizirala Celjska nogometna podzveza po predhodnih prijavah, ki jih je poslati na Celjsko nogometno podzvezo do 20. t. m.

VOLITVE ORGANOV DELAVSKEGA UPRAVLJANJA NA POLZELI

Kolektiv tovarne nogavic na Polzeli bo v torek volil nov delavski svet. Izvolili bodo 29 članov. Volilna komisija ima polne roke dela in se vestno pripravlja, da bi volitve dobro potekale. Vse organizacije v tovarni in posamezni obrati so o letošnjih volitvah prav živahno razpravljali na raznih sestankih o delu kolektiva in problemih ter o letošnjih kandidatih za delavski svet.

Ob nenadni izgubi očeta in matere izrekamo našemu požrtvovalnemu članu

STEPIŠNIK LUDVIKU

naše globoko sožalje.

Polzela, 16. marca 1956.

Delavsko prosvetno društvo »SVOBODA«, Polzela

Vzoren primer družbenega upravljanja v prosveti

Pred dnevi se je sestal šolski odbor Vajenske šole raznih strok I v Celju ter razpravljal o problematiki te šole in njene vajenske mladine.

Posamezni odborniki so prevzeli določene funkcije v odboru, zato je vse delo lepo razdeljeno. Ta skrbi za napredek pouka, drugi za gospodarstvo šole, tretji za mladinsko organizacijo itd. Po njihovih poročilih dobiva celotni odbor najlepši pregled o šoli in stanju vajenske mladine. Po poročilu referenta za šolsko delo tov. Stanka Klemenca, je šolski odbor sprejel nekatere zelo važne sklepe. Šolo je treba dodobra opremiti s sodobnimi in posameznim strokam ustreznimi učili, modeli, orodjem, da bo strokovni pouk vajencev na dostojni višini. Za nadaljnjo izpopolnitev učil bo prispevala šolska razstava ob koncu šolskega leta. Na njej bodo razstavljeni tudi izdelki, ki bodo pozneje služili v šoli pri pouku. Posamezne strokovne komisije za posamezne stroke iz vrst članov izpitnih komisij in učnega osebja bodo pregledale in dopolnile pomanjkljive učne načrte. Za poglobitev strokovnega znanja vajencev bodo priredili več poučnih ekskurzij v razna podjetja. Člani šolskega odbora si bodo ogledali praktično delo vajencev v posameznih delavnicah.

Šolski odbor si prizadeva, da bi se izpopolnil tudi učni kader. Šola nujno potrebuje stalnega predavatelja za strokovni pouk v kovinski stroki. Prav tako manjka strokovna učiteljica za telesno vzgojo ženske mladine. Šolo obiskuje 399 učencev raznih strok v 16 oddelkih. Najmočnejše so kovinska, lesna in oblačilna stroka.

Odborniki posečajo tudi mladinske kulturne prireditve ter skrbe za športno vzgojo mladine.

Odbor se zanima tudi za socialna vprašanja. Posebna vajenska kuhinja bi bila zelo potrebna. Za vajence, ki iz katerega koli vzroka prekinejo učno dobo, je treba priskrbeti primerno zaposlitev.

Že iz navedenih primerov je razvidno, da ima družbeno upravljanje v prosveti zelo široko delovno področje.

Drobne iz naših krajev

LEKARNA V VELENJU?

Na večini zborov volivcev v Velenju so med drugim razpravljali tudi o ustanovitvi lekarne, ki je v tem kraju nujno potrebna. V Velenju delujeta Zdravstveni dom in Obratna ambulanta rudnika lignita Velenje, v katerih dnevno išče zdravniško pomoč mnogo bolnikov, ki pa si morajo nabavljati zdravila v precej oddaljenem Šoštanju.

Da bi ustregli številnim prošnjam in dejanski potrebi prebivalstva s področja Velenja, je Občinski ljudski odbor Šoštanj sklenil, naj bi pričeli s pripravami za ustanovitev lekarne za zdravstveni okoliš Velenje.

B. F.

PESJE DOBI POŠTNI URAD

V Pesjem, kjer zaradi bližnjega rudnika lignita Velenje in nove termoelektrarne Šoštanj, stalno narašča število prebivalstva, si prebivalci že dolgo želijo, da bi pri njih ustanovili poštni urad.

Sedaj spadajo pod okoliš pošte Velenje, ki pa zaradi obširnega dostavnega okoliša ne more povsod dnevno dostaviti pošte na dom.

Predlog o ustanovitvi pošte sta podprla tudi Krajevni odbor Pesje in Občinski ljudski odbor Šoštanj. Zagotovljeni pa so tudi potrebni poslovni prostori v novem gasilskem domu.

Podjetje za PTT promet Ljubljana se z ustanovitvijo poštnega urada v Pesju strinja, določiti pa še morajo okoliš nove pošte, v katerega bodo verjetno spadali: Pesje, Podgorje, Preloge, Plešivec in del Škal.

IZ BRASLOVČ

Preteklo nedeljo je bil občni zbor vaške organizacije SZDL v Braslovčah, v katero je doslej vključeno že 88% volilnih upravičencev. Vaški odbor SZDL se je lani najbolj zanimal za gospodarska in kulturna vprašanja tega kraja ter posvetil največjo pozornost komunalni dejavnosti. Letos pa so se člani SZDL zavzeli za gradnjo vodovoda. Ustanovili bodo vodovodno skupnost ter napeljali vodovod v trg in naselje Rakovlje. Nameravajo tudi izvršiti kanalizacijo trga. Žalska občina bo nudila za ta dela potrebno pomoč, seveda če bodo tudi domačini pripravljeni izvršiti večja dela v lastni režiji.

Na zboru so tudi razpravljali o novi čitalnici in knjižnici ter o ustanovitvi prosvetnega društva. Člani so odobravali, da je kmetijska zadruga kupila Krašovčevo trgovsko hišo in ostale gospodarske prostore, saj je doslej kmetijska zadruga zaradi pomanjkanja skladišč uporabljala prostore bivšega katoliškega doma. S tem je kmetijska zadruga dobila prostore za skladišča in za traktorsko postajo, prostori izpraznjenega doma pa bodo služili za kulturno prosvetno dejavnost.

IZ ZABUKOVCE

V nedeljo so praznovale žene svoj praznik. DPD Svoboda Zabukovca je ob sodelovanju šolske mladine in tečajnic RK pripravila pester spored, ki so ga izpolnili še harmonikaši Libojske Svobode.

Smučarska sekcija naše Svobode je bila to zimo zelo aktivna. Člani so se udeležili občinskega ekipnega prvenstva v alpski kombinaciji in so od 7 nastopajočih ekip zasedli prvo in drugo mesto ter si s tem osvojili prehodni pokal. Posamezniki pa so zasedli prva tri mesta.

Izobraževalna sekcija je pričela z rednimi tedenskimi predavanji. Doslej so bila tri mladinska predavanja in eno splošno. Število obiskovalcev stalno narašča.

Pevska sekcija v vseh treh zborih pridno vadi in bo v aprilu že nastopala s samostojnimi koncerti.

Dramska sekcija vadi Pepelko, katero bo uprizorila maja na letnem gledališču.

Največ dela pa ima gradbeni odbor, ki dokončuje gradilev prosvetnega doma. Če jim bo uspelo najeti manjše posojilo, bo dom poleti že uporaben. Dvorana je neobhodno potrebna, ker sicer dramska sekcija pozimi sploh nima prostora za vaje.

IZ ŽIČ

Socialistična zveza v Žičah je v nedeljo priredila uspelo proslavo v počastitev Dneva žena. O vlogi žene in matere je govorila učiteljica Fonova, medtem ko so pionirji tukajšnje šole izvedli kulturni program.

P. F.

Uradni OGLASI

Na osnovi prvega odstavka čl. 15. in 9. točke 126. člena Zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS štev. 19-89/52), izdajam naslednjo

ODREDBO:

1. člen

Strogi pasji kontumac, uveden z odredbo Okrajnega ljudskega odbora Celje št. 01-2565/1-56 z dne 23. 2. 1956 preneha dne 16. marca 1956 ob 24. uri.

2. člen

S tem se cit. odredba razveljavi.

3. člen

Ta odredba se objavi na krajevno običajen način.

Okrajni ljudski odbor Celje,
v Celju, dne 14. 3. 1956

Štev.: 01-2565/2-56

Predsednik:
(Jerman Riko)
zanj: Podpredsednik:
(Cvenk Miran) l. r.

OBJAVA

Občinski sindikalni svet sporoča vsem podjetjem in ustanovam, da morajo na podlagi Uredbe o postopku pri odpovedi delovnega razmerja delavcem in uslužbencem gospodarskih organizacij (Ur. l. FLRJ 20/52 člen 3.) najkasneje do 24. v mesecu dostaviti Občinskemu sindikalnemu svetu predlog za odpust, ki naj vsebuje vse podatke iz katerih je razviden socialni položaj in gmotno stanje predvidenega za odpust. Poudarjamo, da bo vsak odpust brez pristanka Občinskega sindikalnega sveta zavrnjen.

Občinski sindikalni svet Celje

OBJAVA
PREDLOG ZAZIDALNIH OKOLISEV
V OBČINI CELJE

Na podlagi 11. točke navodila za izvajanje Uredbe o uporabi zemljišč za gradbene namene (Ur. list LRS štev. 14-54/54) je komisija za pripravo predlogov odlokov za uporabo zemljišč za gradbene namene pri Občinskem ljudskem odboru Celje

RAZGRNILA

predlog za urbanistično kategorizacijo zemljišč v občini Celje, ki jih je mogoče zazidati.

Predlog je razgrnjen v sejni sobi Občinskega ljudskega odbora Celje, Gregorčičeva ul. 5, dnevno od 13. do 16. ure od 16. do 31. marca 1956.

V roku 14 dni po objavi sme vsakdo pismeno ali ustno podati k predlogu svoje pripombe in mnenje.

Komisija za pripravo odlokov o uporabi zemljišč za gradbene namene
Obč. LO Celje

OBJAVA

Obveščamo javnost, da je začela z rednim poslovanjem Poklicna svetovalnica pri Biroju za posredovanje dela Celje, Slandrov trg št. 5. Sprejem strank: vsak četrtek in petek od 14. do 18. ure.

PREKLIC

Obžalujeva neresnične govorice o direktorju Kmetijskega gospodarstva OZZ Vojnik ter izjavljava, da je po krivdi najinega obrekovanja izšel dvakrat v »PAVLIHI« članek, ki ne odgovarja resnici.

Robič Marija in Kamenik Alojzija
usl. Kmetijskega gospodarstva
Vojnik

PUTNIK SLOVENIJA CELJE

Vas vabi na naslednja potovanja:

GRAZ — na spomladanski velesejem od 30. aprila do 8. maja 1956 z udobnim turističnim avtobusom. Prijave sprejemamo do vključno 10. aprila, cena 3.950 din.

Nadalje prirejamo potovanja v Pariz, Rim, Benetke, München in Budimpešto.

Obenem želimo obvestiti vse zainteresirane, da razpolagamo z lastnim, udobnim, 35 sedežnim turističnim avtobusom po zelo ugodni ceni.

Vsa naročila za prevoze in ostale informacije v poslovalnici PUTNIK.

IZJAVA

Podpisana Magdalenc Marija, kmetica, Žegar štev. 4 obžalujem obrekovanja in opravljanja, ki sem jih zagrešila o Pungeršek Francu ml. in Pungeršek Francu star. iz Žegra štev. 19 ter se jima zahvaljujem, da odstopata od kazenskega pregona zoper mene. Magdalenc Marija l. r.

IZJAVA

Podpisana Oprešnik Marija, delavka, Žegar štev. 9, p. Prevorje obžalujem opravljanja, ki sem jih zagrešila o Pungeršek Justini, ter izjavljam, da je tisto, kar sem o njej govorila, neresnično in se ji zahvaljujem, da odstopa od kazenskega pregona zoper mene.

Oprešnik Marija l. r.

POSTAVLJAM na pokopališče spomenike iz naravnega kamna in črne plošče po konkurenčnih cenah. Naslov v upravi lista.

PRODAM lepega junčka in telico (oba stara po 16 mesecev). Ogled od 10.—14. ure. Košec Anton, Polule Celje, (za novo šolo).

PRODAM liguster za ograjo, ženski šivalni stroj ter železni plug št. 7. — Ribič Peter, Vojnik.

PRODAM skoraj nov radio »BISTRA«, in moško kolo. (Dam tudi na dva obroka.) Hozijan Božo, Začret 22, Celje.

PRODAM klavirsko harmoniko »Hohner«, Milanez Evgen, Celje, Sp. Trnovlje 31.

PRODAM čistokrvnega ovčarskega psa (psica stara 8 mesecev). Naslov v upravi lista.

PRODAM pohištvo in oddam sobo v centru. Vprašati na upravi lista.

PRODAM hmeljsko sušilnico (4 m²) v odličnem stanju. Ponudbe Jošt Marija, Okonina, Radmirje.

PRODAM pocinkane vodovodne cevi 1/2 + 3/4 cole, vlečne cevi raznih dimenzij, radiatorje za centralno ogrevanje ter 15 cementnih stopnic. Cena ugodna in material v brezhibnem stanju, Strupeh, Kersnikova 1

KUPIM malo posestvo (za reditev ene krave) v bližini Celja. Naslov v upravi lista.

VZAMEM V NAJEM posestvo v celjskem okraju za tri govedi (imam lastno živino). Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM hlevski gnoj za sladko krmo. Dolenc Anton, Celje, Cesta na Dobrovo 27.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Dne 18. III. 1956, dr. Bitenc Maks Celje, Cankarjeva ulica 11.

Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote od 18. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

RADIO Celje

Nedelja, 18. marca
06,00—15,15 Prenos iz Ljubljane
15,15 Izbrali ste — prisluhnite!
16,15 Domače novice, objave in reklame
16,30—23,00 Prenos iz Ljubljane

Ponedeljek, 19. marca
05,00—08,00 in 11,00—17,15 Prenos iz Ljubljane
17,15 Celjski šport
17,35 Glasbena medigra
17,45 Domače novice, objave in reklame
18,00—23,00 Prenos iz Ljubljane

Torek, 20. marca
05,00—08,00 in 11,00—17,15 Prenos iz Ljubljane
17,15 Izbrali ste — prisluhnite!
17,45 Domače novice, objave in reklame
18,00—23,00 Prenos iz Ljubljane

Sreda, 21. marca
05,00—08,00 in 11,00—17,15 Prenos iz Ljubljane
17,15 Poje mešani pevski zbor »France Prešeren« iz Celja (komentirana oddaja)
17,45 Domače novice, objave in reklame
18,00—23,00 Prenos iz Ljubljane

Četrtek, 22. marca
05,00—08,00 in 11,00—17,15 Prenos iz Ljubljane
17,15 Izbrali ste — prisluhnite!
17,45 Domače novice, objave in reklame
18,00—23,00 Prenos iz Ljubljane

Petek, 23. marca
05,00—08,00 in 11,00—17,15 Prenos iz Ljubljane
17,15 Igra tamburaški orkester »France Prešeren« iz Celja p. v. Janka Hočevarja
17,35 Domači in tuji napevi
17,45 Domače novice, pregled Celjskega tednika in objave
18,00—23,00 Prenos iz Ljubljane

Sobota, 24. marca
05,00—08,00 in 11,00—17,15 Prenos iz Ljubljane
17,15 Izbrali ste — prisluhnite!
17,45 Domače novice, objave in reklame
18,00—23,00 Prenos iz Ljubljane

Gledališče

CELJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 16. marca 1956 ob 15: Miloš Mikeln: ATOMSKE BOMBE NI VEČ — I. srednješolski abonma

Sobota, 17. marca 1956 ob 20: Herman Wouk: ZADEVA CAINE — sobotni abonma in izven

Nedelja, 18. marca 1956 ob 15,30: Herman Wouk: ZADEVA CAINE — nedeljski abonma in izven

Torek, 20. marca 1956 ob 20: Herman Wouk: ZADEVA CAINE — torkov abonma in izven

Sreda, 21. marca 1956 ob 20: A. S. Puškin — Luisa Treves: NESMRTNI DON JUAN — Premiera — premierski abonma in izven

Četrtek, 22. marca 1956 ob 20: A. S. Puškin — Luisa Treves: NESMRTNI DON JUAN — četrtkov abonma in izven

Petek, 23. marca 1956 ob 15: Miloš Mikeln: ATOMSKE BOMBE NI VEČ — IV. srednješolski abonma

KINO

KINO UNION, CELJE

Od 14.—17. 3. 1956, »NEZNA PESEM«, ameriški barvni film.

Od 18.—22. 3. 1956, »OPROSTI MI«, italijanski film.

Predstave dnevno ob 18. in 20. uri ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOM, CELJE

Od 14.—18. 3. 1956, »DVIGNI ZAVESO«, ameriški barvni film.

Od 19.—22. 3. 1956, »POLJUBI ME KATICA«, ameriški barvni film.

Od 23.—27. 3. 1956, »PETER PAN«, ameriška barvna risanka.

Predstave dnevno ob 18,15 in 20,15. Ob nedeljah ob 16,15, 18,15 in 20,15.

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili našo nepozabno hčerko in sestro

MARIJO TROBIS, rojeno Samec

na njeni zadnji poti, ji darovali vence in izrazili sožalje, iskrena hvala.

Zahvaljujemo se tudi pevcem iz Gotovelj.

Lipovec, 13. marca 1956. Žalujoči Samčevi